

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr Postscheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 30. Mai 1942

Nr. 22

Obkoljene sovjetske armade pred uničenjem

Južno od Harkova so nemške čete obkolile tri sovjetske armade - Vsi poskusi, prebiti nemški jekleni obroč, so se izjalovili - Komandant 57. sovjetske armade se je ustrelil - Nemški napadalni uspehi tudi na ostalih delih vzhodne fronte

Največji vojni dogodek preteklega tedna je velika obkoljevalna bitka v prostoru južno od Harkova, kjer so junaške nemške divizije v sodelovanju z letalstvom v sijajni taktični potezi obkolile tri sovjetske armade. Po poročilu, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 25. t. m., so se operacije v tem prostoru razvile v obsegu velike obkoljevalne bitke. V kotlu, ki so ga oblikovale nemške divizije, se nahajajo tudi močni sovjetski tankovski odredi. Vsi poskusi sovražnika, prebiti jekleni obroč nemških čet, so se izjalovili. Naslednjega dne je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je obkoljevalna bitka južno od Harkova v polnem teku. Sovražnik je tudi po tem poročilu skušal s stisnjeno močjo prodreti nemški obroč v smeri proti vzhodu. To namero so nemške čete povsod gladko odbile. Istočasno so napadi nemških, romunskih in madžarskih čet iz juga, zapada in severa zelo omejili možnost gibanja obkoljenih sovjetskih armad. Na ta način stis-

njene sovjetske armade je nemško letalstvo bombardiralo z naravnost uničujočim učinkom. Severno od Harkova so nemške čete odbile vse sovražne napade. V srednjem odseku fronte so nemške čete pri lastnih napadih beležile povečanje zavzetega teritorija. Tudi na severnem odseku fronte so se odigravali mnogi lokalni nemški napadi s poveljnim uspehom.

Dne 27. maja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo v zvezi z veliko uničevalno bitko južno od Harkova, da se drama teh obkoljenih armad razvija vedno hitreje. Po ponovnih poskusih izpadov se je končno zlomila odporna sila žilavo se borečega sovražnika. Nemške čete so razbile glavni kotel ter stisnile sovjetske armade v še manjše kotte, v katerih je zavladata prava zmešnjava. Vrhovni poveljnik 57. sovjetske armade, general Podlas, in šef njegovega štaba sta se tik pred korakom v nemško vojno ujetništvo ustrelila. Celi odredi sovjetskih vojakov romajo v nemško ujetništvo. Uso-

da teh treh sovjetskih armad je zapečatena. Tako doživlja Sovjetija v prostoru južno od Harkova po Kerču zopet nov, ogromen poraz. Tu je treba pripomniti, da so sovražniki delali strahovito reklamo, češ, sedaj bo sovjetski maršal Timošenko s svojo »ofenzivo« prebil nemško fronto. Medtem ko so se sovjetski tankovski odredi razbijali v sijajnem nemškem ognju, so se bahale angleške in ameriške agenture z »zmagami sovjetov«. Führer je s svojo genialnostjo izrabil drznost sovjetskih napadov ter je sovražnika zvalil v veliko past, iz katere ni bilo druge rešitve kot smrt ali ujetništvo. Vse laži, ki so jih trosili glede Harkova po radiu, so sedaj demantirane po neovrgljivih dejstvih.

Na polotoku Kerču so nemške čete pri poslednjem čiščenju terena ujele nadaljnjih 19.942 ujetnikov. Zaplenile so mimo tega še 36 tankov, 264 topov in en oklopni vlak. S tem se je dvignilo število vseh na Kerču ujetih sovjetskih armistov na 169.198. Plen pa znaša skupno 284 tankov in 1397 topov.

Sovražnik je ob koncu preteklega tedna zamenjaval svoje brezuspešne napade južnovzhodno od jezera Ilmen. V teku nedelje so nemške čete na srednjem sektorju vzhodne fronte zavzele preko 30 vasi. V Laplandiji so nemške in finske čete v večtedenskih bojih razbile sovjetske sile v obsegu več divizij. V zalivu Kandalakša so nemški sturmoglavci uničili zelo važen most murmanske železnice.

„Kanada se naj osvobodi Anglije“

Francoski Kanadčani in njih opozicija proti anglofilski politiki vlade

Iz Ženeve poročajo: Kakor poroča »Daily Telegraph« iz Ottawe, nadaljujejo francoski Kanadčani iz Quebeca svojo borbo proti anglofilskim pristašem Mackenzie King-a, sedanjega kanadskega ministrskega predsednika, in sicer v najostrejši obliki. Pričakovati je, da se bodo poslanci iz Quebeca uprli v parlamentu proti sprejetju zakona, ki dovoljuje kanadski vladi pošiljati nasilno rekrutirane kanadske čete na razna prekomorska bojišča Anglije. Veliko pozornost je v zvezi s tem zbudil nek govor, ki ga je imel član zakonodajne skupščine v Quebecu, Rene Chaloult, v Mon-

treau. Govor je vseboval oster protest proti politiki, ki jo zasleduje Mackenzie King napram Angliji. Chalout je izjavil med drugim, da je vloga Anglije v tej vojni že naravnost smešna. Če išče človek britanske čete izven angleškega otoka, bi jih moral iskati po govornikovem mnenju s povečalnim steklom. Kjerkoli se bori Anglija izven otoka, so to njeni pomožni narodi ali pa zavezniki, ki morajo prenašati prave boje. Govornik se je na koncu svojega govora izjavil za to, da se Kanada najkasneje ob koncu te vojne odcepi od imperija in s tem tudi od Anglije same.

Cas zatemnitve

je od 21³⁰
do 4³⁰ ure

(Scherl-Bilderdienst-M.)

Staatsakt im Ehrenhof der Neuen Reichskanzlei.

Am 20. d. M. fand in Anwesenheit des Reichsmarschalls Hermann Göring in der Neuen Reichskanzlei ein feierlicher Staatsakt statt, bei dem eine Reihe von Rüstungsarbeitern und -arbeiterinnen, Berg- und Hüttenarbeitern, Bauern, Bäuerinnen und Landarbeitern Kriegsauszeichnungen verliehen wurden. Erstmals hatte der Führer das Ritterkreuz zum Kriegsverdienstkreuz verliehen, das nun durch einen Ritterkreuzträger der Wehrmacht, Gefreiten Krohn, dem Rüstungsarbeiter Meister Hahne überreicht wurde. Zu diesem Staatsakt war im Ehrenhof der Neuen Reichskanzlei ein Ehrenbataillon aus Kompanien des Heeres, der Kriegsmarine, Luftwaffe und Waffen-SS angetreten, deren Front Ritterkreuzträger Meister Hahne mit Reichsmarschall Göring abschrift. Reichsmarschall Göring verabschiedet sich hier von Meister Hahne. In der Mitte Reichsminister Speer. Links Ritterkreuzträger Gefreiter Krohn, da hinter die Generalfeldmarschälle Keitel und Milch. Ganz links Reichsorganisationsleiter Dr. Ley.

Do zadnje moči!

Dr. Robert Ley je imel pred delavci oboroževalnih industrij v Salzburg-u in na Tirolskem pomembne govore. V enem teh govorov je dejal sledeče: »Vsak izmed nas mora dati svoje zadnje moči. Ni ga napora, ki bi bil prevelik, da bi obvarovali nemški narod za vse čase pred nevarnostjo iz vzhoda. Človeštvo je treba dokončno rešiti židovskega gospodstva. Tokrat hočemo usodo uravnati tako, da bodo vse naše žrtve v zgodovini opravičene.«

Teh besedi se spominjamo, ko motrimo ne samo svetovni položaj, temveč tudi prizadevanja nemške domovine in fronte za doseg končne zmage. Nikdo danes ne more več dvomiti o tem, da si je židovstvo v Ameriki in v Angliji zapisalo smrt nacionalsocializma in fašizma na svoje zašlave. Ameriški židje in njih klaverni vladni podrepaniki sanjajo kljub neprestanim porazom in kljub potapljanju njihove tonaže o tem, da bo Sovjetija razširila po eventualnem »nemškem porazu« svoj upliv po vsej Evropi. V duhu že gledajo poživljeni židje klanje evropskih narodov, ki bi bili v tem slučaju izpostavljeni

strahovitemu terorju GPU. Toda židje so obračali, Führer pa je 22. junija lanskega leta obrnil, ko je težkega srca zaukazal napad na pripravljene sovjetske armade. Nemški vojni stroj je lomil te armade in ga je potem ustavila za par dolgih mesecev samo strahovita zima. Sedaj je ta stroj zopet v polnem teku. Ni še dolgo, ko je bil zlomljen odpor boljševikov na Kerču in že se pripravlja velika zmaga v prostoru okrog Harkova. Vse laži, ki jih trosi v tem pogledu sovražna propaganda, so se izkazale kot pene židovskih sanj. Prav je imel dr. Ley, ko je dejal delavcem, da je treba človečanstvo dokončno rešiti židovske nadvlade. Zavedati se moramo namreč slehernega dne, zjutraj in zvečer, da gre židovstvu za biti ali ne biti. Prav gotovo je, da bodo židje, ki že z bojaznijo gledajo propadanje boljševiške vojaške strategije, skušali vsaj v Ameriki napeti vse sile, da bi le nekako prevrnili kolo vojne sreče v svojo korist. Nikakor ne podcenjujemo sovražnega tabora, toda vedeti je treba, da so Nemčija, Italija in Japonska danes prav tako trdno odločene, vpostaviti vse svoje razpoložljive sile za doseg končne zmage. To voljo sta ponovila preteklo sredo pred japonskim državnim zborom ministrski

predsednik Tojo in zunanji minister Togo s toliko prepričevalnostjo, da o tem sploh ni možen nikak dvom.

Situacija je danes taka, da se Angležem ni posrečilo nikjer postaviti tolikanj zaželjene »druge fronte«. Angleži se dobro zavedajo, da Nemčija na zapadu ni držala prekrizanih rok. Führer ni zastoj zatrjeval, da se lahko zanaša na svoje posade od Norveške do Biskajskega zaliva. V St. Nazaire-u so si Angleži tako krvavo pobili glave, da menda ne bodo več poskusili izkrcavanja na tako drzen način. Vsekakor se je izkazalo, da delijo Nemčija, Japonska in Italija skupnemu sovražniku obeh anglosaksonskih držav take udarce, da tudi glede inicijativ v tej vojni in v sedanjem trenutku ne more biti nikakega dvoma. V Zedinjenih državah in v Angliji rastejo oskrbovalne težave tako rapidno, da njih učinek na vojni potencial nikakor ne more izostati.

Kljub ugodnemu vojaškemu in gospodarskemu položaju pa nikakor ne smemo misliti, da je storjeno že vse, če je storjeno vsaj nekaj. Vsakdo izmed nas je v smislu Führerjevega poziva dolžan, da vpostavi vse svoje moči do zadnjega za doseg velikega cilja: končne zmage. Delavec, kmet, uradnik in duševni delavec, vsi morajo napeti vse svoje sile, da z zvišanimi storitvami pripomorejo doseči vzvišeni cilj nemškega naroda in zaveznikov. Führer je nekoč zelo modro dejal, da nikdo ne more vedeti, kako dolgo bo trajala ta vojna. Samo eno je gotovo: Sovražnika bomo potolkli, kjerkoli se bo pojavil. Fronta je Führerjeva priča, da so se njegove besede uresničile takoj po končani strašni zimi. Naše divizije so zopet zmagovite, premagale so nadčloveško vse težave, ki so nastale v tej hudi zimi za človeka in za žival. Uničevanje boljševiških armad gre zopet svojo pot in na tem ne bodo izpreminjali ničesar vsi razbremenilni poskusi Anglije. Za vsakega Nemca pa velja s tega vidika zavest, da moramo fronto podkrepiti in podžgati z največjimi storitvami na področju industrijalne in agrarne produkcije. Podvojiti delo na vseh področjih kljub vsem težavam: to je zahteva sedanjosti. Spodnještajerci bomo v okviru vseh akcij Reicha storili vse, da se čimprej in čim bolj približa-

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerel-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Austall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Japonska veruje trdno v končno zmago

Indija je najgloblje pretresena, Čungking stoji pred zlomom, Avstralija je izolirana - Velik govor japonskega ministrskega predsednika Toja pred državnim zborom - Neizprosni boj Angliji in Ameriki

Iz Tokija poročajo: Ministrski predsednik Tojo je imel v srečo pred novim japonskim državnim zborom velik govor. Uvodoma je ugotovil, da so japonske čete v manj kot šest mesecih po izbruhu vojne v vzhodni Aziji razbile vse sovražne sile, kjerkoli so se pojavile. Japonske čete so zasedle važna področja vzhodnoazijskega prostora, dočim so bile pomorske sile Združenih držav in Velike Britanije v Pacifiku in v Indijskem oceanu praktično iztrebljene. Istočasno z edinstvenimi zmagami so povsod v teku nova obnovitvena dela. Japonska zasleduje nemurno cilj vojne v vzhodni Aziji. Poleg vojaških operacij v jugovzhodnih pokrajinah slabijo cesarske japonske sile na Kitajskem moč Čangkajškovih čet. Obramba Japonske pa je tako varovana kakor granitna skala.

Tojo se je nato zahvalil častnikom in vojakom za sijajne vojne počvige, istočasno pa se je tudi spomnil padlih vojakov. Nadalje je izrazil svoje veselje nad dejstvom, da so narodi Velike Vzhodne Azije, ki so doslej ječali pod ameriškim in angleškim jarmom, spoznali idejo velikega svetovnega reda v sodelovanju z Japonsko. To o je omenil v svojem govoru patrijotski duh stotimilijonskega japonskega naroda in njegovo nezlomljivo voljo do zmage. Sedanji ugodni položaj v domovini iz izven nje pa je po njegovem mnenju samo predigra končne zmage v tej vojni. Ni treba še posebej omeniti, je dejal Tojo, da bo padla odločitev o zmagi ali porazu v naši vojni proti Združenim državam in Angliji z izidom pred nami ležeče totalne vojne. Japonski narod svojega meča tako dolgo ne bo vtaknil v nožnico, dokler ne bo popolnoma iztrebljen vpliv anglo-ameriških sil z vsemi sanjami o angleško-amerikanski svetovni hegemoniji. V to svrhu bodo japonske oborožene sile v sijajnem sodelovanju z mornarico

iskale sovražnika še naprej ter ga nemotljivo porazile povsod, kjer ga bodo našle. Dosedanjim zmagam se bodo pridružile še nove, paralelno k zmagam pa se bo vršila obnova za varovanje končne zmage.

Tojo je v svojem govoru nadalje omenil gospodarsko okrepitev Japonske. Vsled sijajnih zmag so prišle v japonske roke dragocene kovine kakor kositer, nadalje nafta, kavčuk itd. Položaj japonskega narodnega gospodarstva se je radi tega zboljšal ter se ga je moglo oblikovati v smislu avtarkije ali lastne oskrbe. Japonci so svoje načrte za razširjenje bojne moči sezidali na neomahljiv fundament. Istočasno se je v toku dogodkov odrezalo sovražniku dobavo surovin za oborožitev, kar pomeni zanj velik udarec. Ministrski predsednik je nadalje povdaryl, da glede oskrbe japonskega naroda ni treba imeti nikakih skrbi, pa najsi traja vojna še tako dolgo.

Ministrski predsednik Tojo se je nato baval z razmerjem Japonske do inozemstva ter je povdaryl izredno priščne odnose do Mandžurije, Kitajske in Tajlanda, torej do držav, ki zasledujejo iste cilje kot Japonska sama. Pri tej priložnosti je izrazil Tojo svoje globoko spoštovanje do Nemčije in Italije ter drugih prijateljskih sil, ki vrstijo kljub velikim težavam zmaggo za zmago, da bi tako prišli bližje našemu skupnemu vojnemu cilju. Japonska je trdno odločena nadaljevati svoje doseganje zmagovite pohode ter bo dala zadnji napor svojih sil, da bi tako prispevala v borbi Nemčije in Italije svoj delež za velike zmage teh narodov. »Japonska«, tako je nadaljeval Tojo, »ima kar največji interes, v strateškem pogledu najtesneje sodelovati s svojimi zavezniki, da bi se vzpostavil nov svetovni red.«

Burma je očiščena sovražnika. Cesarske čete so v posesti vseh eksponiranih oporišč britanskega imperija za obrambo Indije. Indijski narod ima torej zlato priliko upreti se Angležem, ter dooseči tolikanj zaželeno svobodo. Dejstvo, da so se Crippsova pogajanja v Indiji izjalovila, je znamenje, da se je Indija duhovno že osvobodila Anglije.

»V Indiji — tako je dejal Tojo — vidimo še zunanjo obliko angleškega

PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Schlemmer (Wb.)

Der Flottillenchef begrüßt eine von erfolgreicher Feindfahrt zurückgekehrte U-Boot-Besatzung.

mo končni zmagi. Do zadnje moči! To je geslo mladih in starih, samo tako se bomo vsaj malo oddolžili naši fronti, ki je preprečila, da bi se Stalinove barbarske tolpe razile po kulturni in civilizirani Evropi.

Vsi zavedni Spodnještajerci bomo v času od 1. do 15. junija darovali stare obleke in predenine! za zbirko

Novi uspešni udarci za Ameriko in Anglijo

Nemške podmornice so pretekli teden v ameriških vodah potopile 23 tovornih ladij s 125.600 tonami Anglija, Amerika in Sovjetija so izgubile v maju 21 vojnih ladij in 178 transportnikov s 730.000 tonami

Kakor smo omenili že v zadnji številki, nadaljujejo nemške in zavezniške podmornice potapljanje sovražnih tovornih in oskrbovalnih ladij, zlasti pa petrolejskih ladij, z nezmanjšanim elanom. Tako je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo pretekli četrtek vest, da so nemške podmornice vzhodno od Antilov, v Karibijskem morju in v mehiškem zalivu potopile 20 sovražnih trgovskih ladij s skupno 111.600 brutoregistrskimi tonami. Nekaj podmornica je vdrla skozi zaliv St. Lorenzo ter je tam kljub budni straži letalskih in pomorskih sil potopila na-

gospodstva, vojaške naprave in čete, ki jih stalno ojačujejo. Toda dokler bodo angleške čete v Indiji, je Japonska trdno odločena, jih popolnoma uničiti. S tem v zvezi upam, da se bo indijski narod uprl, da bi tako pregnal anglo-ameriške čete in njih upliv ter uresničil neodvisnost Indije.

Vsled poraza sovražnih čet v Burmi je sedaj končno izolirana Kitajska maršala Čangkajška. Režim v Čungkingu se nagiba vedno bolj svojemu padcu. Odporu Čungkinga bo prizadejala Japonska zadnji uničujoči udarec.

Ker je prišel jugozapadni Pacifik v japonske roke, je postala Avstralijska pastorek v Pacifiku. Mornariške jedinice sovražnika, ki naj bi ščitile to deželo, so bile odstranjene. Avstralijska pričakuje sedaj v svoji onemoglosti napad cesarskih japonskih čet. Voditelji Avstralijske naj pomislijo na govorilnike besede, zamislijo se naj v mednarodni položaj in v geografsko okolico Avstralijske, da bodo lahko in hrabro odločili pomembne korake za Avstralijsko.

»V tem trenutku« — je dejal Tojo — »je Indija naglo pretesena, Čungking stoji pred zlomom in Avstralijska je izolirana. Anglija je izgubila svoje važne prekomorske kolonije in s tem odgovarjajoče surovinske vire. Zedinjene države so morale vtakniti v žep poraz za porazom ter skušajo pred lastno javnostjo zakriti svoj fatalni položaj. Meni se angleški in ameriški prebivalci le smilijo, da se morajo boriti pod takimi voditelji. S trdno vero v končno zmago nadaljuje Japonska svoje operacije v izmeri, kakor je zgodovina še ni zabeležila. Vlada pričakuje v sodelovanju z vsem japonskim narodom najvišjo jakost nacije, ostala bo kljub vsem zmagam budna ter bo pospeševala tradicionalnega duha požrtvovalnosti, da bi se tako približala končnemu vojnemu cilju

daljnje tri ladje s 14.000 tonami. Tako je izgubila sovražna oskrbovalna plovba v ameriških vodah v teku teh operacij nadaljnjih 23 ladij s skupno 125.600 tonami. Pri teh uspehih so se zlasti odlokovale podmornice, ki jim poveljujejo kapitanski poročniki Thurmman, Würdemann in Folkers.

V noči na 25. t. m. so odredi nemških bojnih letalcev bombardirali neko oporišče lahkih angleških letalskih sil ob južni obali Anglije z eksplozivnimi in zažigalnimi bombami.

V vodah med Islandijo in Severnim rtom so nemška bojna letala napadla v noči na 26. t. m. močno zavarovano sovražno spremiljavo. Pri tem so potopila eno ladjo z 8000 tonami, pet drugih pa je bilo težko poškodovanih.

V Severni Afriki so močnejši nemški

odredi bojnih letalcev bombardirati vojaške cilje okrog Tobruka.

V času od 1. do 22. maja so anglosaksonske sile skupno s svojimi sovjetskim zaveznikom izgubile 21 vojnih ladij in 178 transportnikov raznih tipov s skupno tonažo preko 730.000 brutoregistrskih ton. Med potopljenimi vojnimi lačjami se nahaja tudi ameriška bojna ladja razreda »Maryland« ki je bila torpedirana in potopljena strani italijanske podmornice pod poveljstvom fregatnega kapitana Enzo Grossija.

V nadaljevanju napadov na že omenjeno sovražno spremiljavo v vodovju med Severnim rtom in Islandijo so bojna letala potopila neko trgovsko ladjo z 8000 tonami. Tri druge lačje so vsled bombardiranja zgorele.

Malta je bila tudi v preteklem tednu cilj nemških in italijanskih bomb podnevu in ponoči. Zlasti so bombardirali vzletišča, sovražne protiletalske baterije, fortifikacije in ladje v pristaniščih in ladjedelnicah.

Dne 26. t. m. so odredi nemškega bojnega letalstva napadli pristaniške naprave v angleškem mestu Southampton, po noči pa vojaško važne naprave ob jugozapadni obali Anglije.

Pravičnost naše stvari izven dvoma

Kakor poročajo iz Tokija, je podal zunanji minister Togo preteklo sredo pred novim državnim zborom zelo zanimive izjave o raznih diplomatskih vprašanjih. V začetku svojega govora je omenil Togo, da hočeta tako angleška kakor tudi ameriška vlada napočno tolmačiti držanje Japonske ob izbruhu te vojne. Sploh pa hočeta obe sili izmaličiti značaj te vojne. Iz tega se vidi obupni napor, izogniti se odgovornosti za celo vrsto porazov na suhem in na morju. Pri nas na Japonskem ne vlada niti najmanjši dvom o tem — je dejal Togo —, da je Japonska na osnovi uradnih zapisov hotela skozi osem mesecev pogajanj v Ameriko priti do mirne poravnave. Ves svet je priča, da sta Amerika in Anglija odgovorni za izbruh vojne in da sta Japonsko prisilili, da je v lastnem interesu svoje obrambe zagrabila za meč. Japonsko je tedaj prevzela želja, osvoboditi vzhodno Azijo anglo-ameriškega izžemanja, uničiti anglo-ameriško svetovno hegemonijo ter uresničiti velik ideal novega svetovnega reda.

»Pravičnost naše stvari je vzvišena nad vsakim dvomom«, je dejal zunanji minister Japonske. »Nikakor ne pretiravam, ako zatrjujem, da naši vojni cilji, v kolikor imajo storiti s pravico in pravičnostjo, nimajo približne paralele v svetovni zgodovini. Pravica pa je zmagala še vedno. To je neomahljiva vera, ki preveva japonski narod, torej narod, ki je skozi 26 stoletij premagal še vsako nacionalno krizo in ki je svoja sveta tla kljub dolgotrajnim

krizam uspešno branil pred vsako invazijo.

Večno zmagovita Vzhodna Azija je prišla sedaj v položaj, da lahko uresniči dolgo negovano željo osvoboditve izpod agresije in izžemanja s strani Anglije in Amerike. Podlaga za to je že ustvarjena.

V istem smislu kakor prej ministrski predsednik Tojo se je tudi zunanji minister Togo dotaknil problema Čangkajškove Kitajske in Indije.

V svojem načelnem govoru je povdaril Tojo, da hoče japonski cesar nov svetovni red potom sodelovanja Japonske na eni, Nemčije in Italije ter ostalih zaveznikov na drugi strani. Sodelovanje sil Trojnega pakta je tesno in pristrčno, in to ne samo na vojaškem polju, temveč tudi na področju politike, gospodarstva in kulture. Vezi, ki vežejo sile Trojnega pakta in ostale zaveznike, so po besedah japonskega zunanjega ministra nerazrušljive. Angleška in ameriška agitacija pa razširja še sedaj lažnjive vesti, da bi otužila Japonsko, Nemčijo in Italijo v medsebojnem razmerju. Ni treba še posebej povdariti, da nimajo vse te intrige niti najmanjšega upliva na politiko sil Trojnega pakta.

Japonska in njeni zavezniki — tako je nadaljeval Togo svoja razlaganja — so, si na vzhodu in na zapadu ustvarili varne pozicije za dosego končne zmage. Mednarodni položaj Japonske je ugoden, dočim se vojna greča Anglije in Amerike nagiblje k zatonu. Anglija in Amerika sta namreč spričo svojega bogastva računali na dolgo

vojno, ki naj bi zrahljala japonsko odpornost. Da bi prikrili svoje prve poraze, so dejali, da bodo po končani oborožitvi izvedli v dveh ali treh letih veliko ofenzivo proti Japonski. Neprestana vrsta njihovih porazov jim je pa tolikanj vzela potrpežljivost, da bo tekoče leto odločilo izid vojne.

Togo je naštel nato vse težave in nezdrave pojave v vojskovanju sovražnikov ter je končal svoja zelo poučna izvajanja s sledečo ugotovitvijo: »Japonska izjavlja danes pred celim svetom, da je trdno odločena, načeljevali vojno do zmagovitega konca. Trdno sem prepričan, da bo naš narod prišel v nadaljevanju te velike vojne do svojega slavnega cilja in da bo vse svoje napore kot en moč vpostavil za lepši novi svet, ne oziraje se na dolgotrajnost vojne.«

Ameriško svarilo pred optimizmom

Ameriški list »Chicago Sun« je spričo dejstva, da so osovinske podmornice tako občutno zmotile ameriški »dan mornarice«, napisal zelo pomemben komentar. Tu čitamo sledeče:

»Bil je že skrajni čas, da je nekdo potlačil zadovoljnost in optimizem v Angliji in Ameriki. Rooseveltova ugotovitev, da se nahajamo v dolgi in žilavi borbi, je prišla ob pravem času. Vsi poznamo tistega mladeniča, ki prečita pri zajtrku v časopisu napise o malih lokalnih uspehih napram Nemcem, Italijanom in Japoncem, nato pa ves dan pripoveduje svojim prijateljem: »No, kaj pravite, fantje, saj vendar napredujemo!« Poznamo tudi tistega človeka, ki pravi: »Povej mi, kaj bomo danes kosili, in povem ti, kakšni so naši izgledi glede zmage.«

List potem nadaljuje: »Imamo le malo ljudi v naši sredini, ki bi gledali vojno iz perspektive orla. Večina naših mož ima perspektivo črva. Kaj je napravilo ljudi tako sigurne ter jih napolnilo, da že govore o uspehu ob koncu tega leta? Svet je napolnjen z ljudmi, ki samo govorijo o dobrem vojskovanju. Toda tu je najprej število produkcije. Vsekakor je razveseljivo, da izdelujejo tanke namesto avtomobilov, topove namesto hladilnikov in letala namesto kosmetičnih pripomočkov, toda to dejstvo samo na sebi še ni razburljivo. Nemčija je imela to sijajno idejo že sedem let poprej. To dejstvo si moramo stalno in vedno predočiti. Dejstvo je, da mi Amerikanci in Angleži ladje hitreje izgubljamo, kakor jih moremo dograditi, med tem ko jih Nemci hitreje gradijo kot jih zamoremo mi potopiti.«

**Pozdrav vseh zavednih
Spodnještajercer je
„Heil Hitler!“**

Zapora članstva v organizaciji „Steirischer Heimatbund“

Iz pisarne Bundesführerja sporočajo:

S takojšnjo veljavnostjo je ustavljen sprejem v organizacijo Steirischer Heimatbund do 31. decembra 1942 za vse Spodnještajerce. Te zapore se ne tičejo do 15. maja izvedene prijave, ki jih ocenjujejo te dni komisije organizacije Steirischer Heimatbund. Sprejem teh prosilcev ali njih proglašitev za zaščitne podanike se bo izrekel s 30. junijem 1942.

V bodoče se bo Spodnještajerce (bivše jugoslovanske državljane ali osebe brez državljanstva, ki so do 14. aprila 1941 bivale stalno na Spodnjem Štajerskem ali imele tu svojo domovinsko pravico) sprejemalo samo na predlog pristojnega Ortsgruppenführerja v organizacijo Steirischer Heimatbund z veljavnostjo 31. decembra ali 30. junija vsakega leta.

Nemški državljani, ki imajo sedež svojega stalnega bivanja na Spodnjem Štajerskem, lahko samo po sebi umljivo pridobijo s prijavo pri pristojni Ortsgruppe definitivno članstvo organizacije Steirischer Heimatbund.

Člane organizacije Steirischer Heimatbund obvezujem, da nosijo vedno znak svoje organizacije. Dodatnih znakov, zlasti znakov žimske pomoči preko zbiralnih dnevov, se naj ne nosi.

Veliki vojni dnevnik

Piše Kriegsbericht
Dr. Ernst Bayer

PK. Skromne in enostavne kot pravi vojak so knjige, ki jih čuvajo pri velikih in malih edinicah naše vojske kot neke svetlinje. Na tesno napisanih straneh, na katerih se še ponekod drži blato zemlje, po kateri je korakala četa oziroma divizija, je zapisan del velike dobe in zgodovine, ki jo doživljamo.

Tak vojni dnevnik ni nikak roman z lepimi vezujočimi stavki, ki bi vse tolmačili, in kljub temu se čita dnevnik bolj napeto kot vsako drugo delo, ki bi ga bil napisal še tako verziran pisatelj. Tu vlada edinole trdi jezik dejstev. Kdor pa ume čitati, bere tudi med vrsticami v vsej živopisnosti vse dogodke in dogajanja človeškovojaške bitnosti in borbe, ki daje vojni svojo karakteristiko.

Čim večja je edinica, tem bolj se odraža v dotičnem vojnem dnevniku veliki operativni potek dogajanja, saj je zabeležen časovno in v sklepih vodilnih častnikov. Taki vojni dnevnikarje bolj stvaren obraz, medtem pa opazimo pri vojnih dnevnikih malih edinic še tudi osebna doživljanja in malo posameznost, ki je bila za dotično edinično bistvenega pomena. Dejstvo, da skrbijo pri vsaki edinici za zapisovanje takega vojnega dnevnika, je najboljši dokaz o važnosti, ki se takim knjigam priisuje. Taki vojni dnevnikarji so namreč podlaga za poznejšo, stvarno in pravilno, do vseh posameznosti segajočo rekonstrukcijo poteka vojnih operacij. Vojni dnevnik nam omogoča poučno primerjavo med načrtom in njega dejansko izvedbo. Vojni dnevnik je podlaga za vojno-zgodovinsko raziskovanje in za uporabo pridobljenih vojaških izkušenj.

Posebno mesto v vrsti vojnih dnev-

nikov zavzemajo vojni zapiski častnikov in vojakov. Ponajveč je to kak koledarček, ki ne nudi dovolj prostora za velika razkladanja, toda kljub temu je važen za lastnika. Dnevnik je doživel z vojakom vse ure veselja in strahu. Na njegovih straneh čitamo dneve, imena in tudi kratke stavke, ki reflektirajo del velikega dogajanja v vojni. Vse, kar je malenkostno, je izpuščeno, le veliki in trajni doživljaji so zabeleženi, doživljaji, ki podajajo obraz borbe v osebnem doživetju. Med podatki in številkami so zabeležene misli, ki so rojile vojaku takrat po glavi, misli, ki jih v tisti jasni in intenzivnosti pozneje nikdar ne bi več mogel misliti. Ti osebni vojni dnevnikarji so nekaki mostovi preko časa in prostora. Te mostove si je zgradil vsak po svoji lastni zamisli. Stebri teh mostov so močni osebni doživljaji, loki pa misli, ki se dvigajo visoko nad vsakdanostjo mirnega življenja.

Kakor so ti dnevnikarji različni po svoji obliki in vsebini, tako je njih glavna in osnovna črta povsod ena in ista. Tako pa tudi mora biti, saj so te knjige vedno le izraz vojne in vojnega doživljanja. To niso knjige v pravem pomenu besede, so le listi, ki jih vojak ni pisal v miru tihe sobe, temveč med streljanjem strojnice, bruhanjem topov, brnenjem letalskih motorjev itd. Stavki so kratki, čestokrat je vojak zapisal samo uro in minuto ter eno ali dve besedi, ki pomenita zanj sila mnogo. To ni knjiga z lepimi sestavki, in vendar skušajo oči preleteti čestokrat trdo zapisane vrstice, ker sta srce in pamet vojaškega čuvstvovanja od prvega do zadnjega trenutka v oblasti dramatičnega dogajanja. Mnogokrat se vidi v teh zapiskih dobro roko usode. Čestokrat pa niha tudi nihalo zadnje usodne izkušnje nad borečim se vojakom in odgovornim možem.

Zapisane so ure in minute, ki jih ne more pozabiti nobeden izmed tistih, ki

PK.-Aufn.: Kriegsbericht Götze (Sch.)

Im Schlamm und Morast des Ostens. So besiegen unsere Männer an der Ostfront den flüssigen Brei, der sich hier Weg nennt. Vier PS davor, sechzig dahinter und ein paar kräftige Soldatenfäuste schaffen es.

Kesselschlacht — einmal anders gesehen

Von Kriegsbericht Dr. R. Rainer

Von Zeit zu Zeit hört die Heimat durch die Berichte des Oberkommandos der Wehrmacht von der Einschließung und Vernichtung größerer Feindverbände, und die Front fragt sich: »Macht man sich zuhause wohl ein richtiges Bild über die Bedeutung solcher Nachrichten, auch wenn die unterstreichende Begleitung der Sondermeldungs-Panfaren fehlt? Vermag man überhaupt, sich einigermaßen vorzustellen, unter welcher gänzlich veränderten Voraussetzungen und Begleitumständen die Entstehung und Erledigung eines Kessels im Rahmen der Abwehrkämpfe vor sich geht?« Dieser Bericht stellt den Versuch dar, mit der Schilderung eines erst kürzlich im Wehrmachtbericht zitierten Falles dem Leser in der Heimat zu veranschaulichen, von welcher Art die »Kesselschlachten« des Winters und Frühjahrs im Vergleich zu jenen des verflossenen Sommers sind.

PK. Im Laufe der ununterbrochenen wilden Massenangriffe der Sowjets während der grimmigsten Frostperiode gelangen an manchen für die Verteidigung denkbar ungünstigen Geländeabschnitten Einbrüche in die deutschen Stellungen. Alle ihm von der Natur gewährten Vorteile und seine oftmalige zahlenmäßige Überlegenheit nützend, suchte der Feind in möglichster Eile größere Verbände durch die Einbruchsstellen zu zwingen, die tief in

das von uns besetzte Hinterland stoßen und durch Vereinigung im Rücken unserer Front Umfassungsoperationen großen Stils — oder besser gesagt nach deutschen Stil! — durchführen sollten.

Unter diesen sowjetischen Verbänden, über deren Schicksal das OKW inzwischen wiederholt Aufschluß gegeben hat, befand sich die 33. Armee,

PK.-Aufn.: Kriegsbericht Schürer (Wb.)

Trotz seines Alters als OT-Mann im Osten. Dieser bejahrte Schmiedemeister ist trotz seines Alters als OT-Mann im Osten wacker tätig und will von einer Zurückversetzung in die Heimat nicht eher etwas wissen, bis die Bolschewisten endgültig geschlagen sind.

befiehlt von Generalleutnant Jefremow, einen Mann, Anfang Vierzig, und — wie seine später gefangengenommenen Mitarbeiter behaupten — Vertrauten und Schützling Stalins.

Ende Januar gelang es Jefremow, an einer schwächer besetzten Stelle im mittleren Frontabschnitt einzudringen, richtiger ausgedrückt: durchzuschlüpfen, und erst als er schon Dreiviertel seiner Armee durch die entstandene Lücke geschleust hatte, konnte eine deutsche Infanterie-Division, deren Regimenter sich unter beinahe übermenschlichen Anstrengungen in dem meterhohen Schnee bei 40 Grad Kälte Schritt für Schritt vorwärtsschaufeln mußten, wieder nach Osten abriegeln und das Loch verstopfen.

Mit vier Divisionen und einem Garde-Schützenregiment, rund 20.000 Mann, saß General Jefremow nun im Rücken unserer Front, und sein Auftrag und seine Absicht waren, den Stoß nach Nordwesten fortzusetzen, um sich mit einer zweiten, weiter nördlich angesetzten Gruppe zu vereinigen. Das operative Ziel war die Umklammerung und Zerschlagung einer deutschen Armee.

Eine verdammt gefährliche Rechnung

Es wäre zu billig, an dieser Stelle etwa den Gemeinsatz anzubringen: »— aber sie hatten die Rechnung ohne den Wirt gemacht«, denn die Rechnung hatte alles berücksichtigt, was der barbarisch harte Winter der deutschen Heerführung und dem deutschen Soldaten an Hindernissen und Nachteilen aufbürdete, und was er den Sowjets dagegen an Vorteilen bot. Es war eine verdammt gefährliche Rechnung!

Zunächst verstärkte Jefremow in dem von ihm gewonnenen Raum seine Kräfte auf 25.000 Mann, wohl um das fehlende letzte Viertel seiner Armee einigermaßen zu ersetzen, indem er aus den Dörfern alles, was männlichen Geschlechtes war und ein Gewehr tragen konnte, zwangsrekrutierte.

Beim Versuch, den Stoß nach Nordwesten fortzusetzen, prallte er jedoch auf abschirmende deutsche Truppen, die ihn im Verein mit Panzern stoppten und in harten Kämpfen zurückdrängten. Auf diese Weise stieß Jefremow nun wiederum auf einmal an den Rücken eines unserer Panzerkorps, das Front nach Osten stand, aber den auf die Fersen tretenden Gegner nach Art eines zugeworfenen Balles kräftig weiterschlug und zwar Richtung Südwesten. Auch dort war mittlerweile für Abschirmung gesorgt worden, und die 33. Armee sah sich plötzlich in einer Lage, die selbst der optimistischste Betrachter nicht mehr als beneidenswert bezeichnen konnte.

Schon in den ersten acht Tagen nach ihrer Abriegelung gegen Osten mußte die Armee Nachschubversorgung per Luft erbitten. Aber die wenigen nicht abgeschossenen Flugzeuge reichten gerade, um den laufenden Ausfall an Waffen und Munitionsbe-

so bili priče dogajanja. V čnevniki ne najdemo poglavij in razmejitev v smislu tiskanih knjig.

To je neprestani potek velikega dogajanja, ki ne pozna odmora in počitka, temveč samo en veliki cilj: zmago.

darf zu decken. Verpflegung mußte aus dem Lande besorgt werden, und die paar Dutzend Dörfer waren bald ratzekahl gefressen.

Aus zehn Dörfern getrieben

Abermals versuchte Jefremow sein Glück gegen Nordwesten hin und abermals stieß er auf jene schon genannten Truppen und die Panzer. Er kam nicht vom Fleck, gleichwohl klammerte er sich in den einmal gewonnenen Ortschaften verzweifelt fest und wies so manchen Angriff ab, der ihm ein Dorf entreißen wollte.

Inzwischen war es März geworden und die Stärke der 33. Sowjetarmee hatte durch die hohen blutigen Verluste und Ausfälle aller Art schwere Einbuße erlitten. Schön war kaum mehr an die Erfüllung ihres Auftrages zu denken, da begann eine Division eines im Südosten von Jefremow stehenden deutschen Korps, die zugleich Front nach Osten hielt, mit einem unterstellten Regiment auf die nun von allen Seiten eingeschlossene Sowjetarmee zu drücken. In wenigen Tagen trieb das Regiment im Sturm den Feind aus 10 Dörfern und verengte empfindlich den Kessel.

Gleichzeitig setzte das mit einer Panzerdivision an der Westwand des Kessels stehende Korps zum neuerlichen Angriff an. Jetzt begann Jefremow durch Funk nach Osten um Hilfe und Entsatz zu rufen! Das Fleisch verendeter Gäule war die einzige Nahrung seiner Leute geworden. Jeden Tag war der Eintritt der Schneeschmelze zu erwarten, grundlose, verschlammte Wege, Bäche und Flüsse überschwämmt, — und dann der Marsch zurück?

Bis zur Schneeschmelze

Aber da kam von Osten die beruhigende Antwort: »Eingraben! Wir kommen Euch zu Hilfe.« Und in der Tat: mit ungeheurem Aufwand von Menschen und Material begann an der Front jenes Korps, das im Südosten von Jefremow stand, der Angriff einer Entsatz-Armee.

Ein windungsreicher, schmaler Fluß trennte die beiden Linien, und in tagelangen, wochenlangen Angriffen mit Artillerie-Trommelfeuer und Panzerunterstützung suchte der Feind, am Westufer Brückenköpfe zu bilden und den Durchbruch zu erzwingen.

Mit besonderer Wucht warf er sich auf die dort kämpfende Division. Waren im Winter mannshoher Schnee und grimmiger Frost der zweite, bittere Gegner unserer Infanteristen, so nun in der Übergangszeit knietiefer Schlamm, Bäche von Schmelzwasser in allen Gräben und Schützenlöchern.

Allein der Entsatz-Versuch der Sowjets bleibt ohne Erfolg. Da erhält Jefremow die Erlaubnis, sich mit dem Rest seiner Armee nach Osten durchzuschlagen — und er wählt als Marschweg eine Route, die ihn ausgerechnet in den Rücken der Südost-Division führt. Dort ist den Sowjets

PK Aufnahme: Kriegsberichtler Dotzer (Wb.)

Torpedübernahme eines U-Bootes im hohen Norden.

Weit vom Heimathafen entfernt, müssen unsere U-Boote versorgt werden. Hier übernimmt ein im Norden operierendes Boot Torpedos von einem Begleitschiff. Der »Aal« verschwindet im Bauch des U-Bootes.

die Bildung zweier kleiner Brückenköpfe gelungen, und mit ihrer Hilfe hofft Jefremow das rettende Ostufer zu erreichen. Schon früher haben kleinere Gruppen von 50 bis 100 Mann versucht, aus dem Kessel zu entweichen und dahin zurückzukehren, wo sie herkamen. Nur einzelne von ihnen erreichten das Ziel.

PK-Aufn.: Kriegsberichtler Wulf (Wb.)

Eine Lesepause auf dem Bock.

Während die Pferde fressen, liest der Fahrer auf dem Bock die neueste Nummer Feldzeitung.

Am letzten Tage fällt Jefremow ...

Was Jefremow jetzt noch um sich zum Verzweiflungsmarsch nach Osten versammeln konnte, waren rund 9000 Mann! Genug, um beim unvermuteten Auftauchen im Rücken einer nach vorne im schwersten Abwehrkampf stehenden Division eine Katastrophe anzurichten.

Diese 9000 Mann überrannten eine schwache Sicherungslinie am Kessel und nahmen in drei Marschkolonnen ihren vorgesehenen Weg. Eine der Kolonnen stieß sofort auf heftigen Widerstand und wurde in den Kessel zurückgeworfen. Der zweiten wird das Zaudern zum Verhängnis. Die dritte aber gelangt bei Nacht durch die Wälder marschierend, immer die Dörfer meidend, tatsächlich in den Rücken unserer Division.

Und diese Division, deren ehernes, heldenmütiges Standhalten gegen die gewaltigen Durchbruchversuche von Osten her den Entsatz der 33. Armee verhinderte, wendet sich nun mit ihrer letzten Kraft auch noch nach Westen um und ficht nach beiden Seiten.

In fünftägigen erbitterten Kämpfen werden die Reste der 33. Armee aufgerieben. 10.259 tote Bolschewisten werden in den Wäldern hinter den Stellungen der Division gezählt. 761 Mann, darunter 135 Offiziere werden gefangen, aber immer noch tauchen da und dort einzelne Versprengte auf.

Am letzten Tag der Kämpfe fällt Generalleutnant Jefremow, der Oberbefehlshaber der Armee, dem einmal eine große Aufgabe anvertraut war ...

Čitaj in širi tednik

„STAJERSKI GOSPODAR“!

Oklic k zbirki predenine in starih oblek

Oboroževalna industrija in kmetijstvo potrebuje delovnih oblek

V času od 1. do 15. junija se bo vršila v vsem Reichu zbirka starih oblek in predenine v l. 1942. K tej zbirki je izdal Reichswirtschaftsminister Funk sledeči oklic:

»Nemški rojaki, nemške rojakinje! V težki borbi nemškega naroda je vedno več delovnih rok zamenjalo kladivo s puško, plug pa z orožjem, in tako stoje kot železni okop daleč od svojih delavnic in njiv v srditih bojih za zaščito domovine. Njihova delovna mesta, na katerih so leta in leta delovali za mirno izgraditev nacionalsocialistične velike Nemčije, so zavzeli milijoni drugih delavcev, ki so stali prej na manj važnih mestih. Ti morajo in žene potrebujejo v njihovem delovanju v območju fronte, v oboroževalni industriji in v kmetijstvu mnogo več oblačil za zaščito proti slabemu vremenu kakor pa v uradih ali doma kot gospodinje. V skoro vsakem gospodinjstvu vise komadi oblačil, ki jih že leta nikdo več ne uporablja ali pa taki komadi, ki jih v doglednem času ne bo nihče nosil ali predeloval.

Nemški rojaki in rojakinje, dajte te še uporabljive komade oblačil in preko tega vse stare, neuporabljive predenine (n. pr. stare obleke, ženske obleke, perilo, čunje) za zbirko starih oblek in predenine v l. 1942. Vsak, ki dela za končno nemško zmago, naj dobi v obliki oblačil, kar potrebuje za vzdrževanje svoje delovne moči in svojega zdravja. Ravno sedaj v končni borbi

za svobodo Nemčije, se mora vpostaviti ta surovinska rezerva, ki smo jo že v mirnem času zajeli in uporabili. Ta rezerva ne sme strohneti v gospodinjstvih.

Tudi ta oklic, ki je naslovljen v glavnem na nemške gospodinje, bo našel pripravljenost nemškega naroda. Nikdar ne bo ohromela darežljivost nemškega naroda, če gre za to, da se ohrani nemško vojno gospodarstvo na višini svoje udarnosti. Vsak dar za zbirko stare obleke in predenine v l. 1942 služi neposredno in posredno nemajni fronti, ki prodira neprestano naprej, dokler ne bo zavarovana končna zmaga.

Walter Funk.

Še vsi se danes spominjamo zbirke volnenih stvari in kozuhovine, obenem pa tudi tiste darežljivosti, ki jo je zmogel ves narod. Sedaj mora domovina mobilizirati tudi tekstilne rezerve. Od kar je izbruhnila vojna, stoji več milijonov novih mož in žena v delavnicah oboroževalne industrije. Stotisoči so prišli iz drugih poklicev v oboroževalno industrijo. Stotisoči so odšli na deželo, da pomagajo kmetom. Pomisliti je treba, da potrebujejo vsi ti milijoni ljudi delovna in poklicna oblačila. Mimo tega je v njihovih vrstah spričo težkega in naporega dela trajnost oblačil mnogo manjša kakor pri tistih rojakih, ki ne stoje v delavnicah naših orožaren.

7000 gledalcev pri dirkah v Luttenberg-u

Na binkoštno nedeljo se je luttenberška konjereja sijajno odrezala pred 7000 gledalci na dirkališču v Mautdorfu. Ljudje so prišli od blizu in daleč z vozili, na biciklih in peš, ker je znano, da tudi spodnještajerski kmet zna strokovnjaško ocenjevati konje v hitrem teku. Dirkam so prisostvovali med drugimi tudi Bundesführer organizacije Steirischer Heimatbund Franz Steindl, Gaupropagandaleiter Fischer, župan mesta Luttenberg Herndl, vodja štajerskega društva za rejo traberjev Achleitner in Landstallmeister Dr. Frank. Dirke je pripravil in osebno objektivno strokovnjaško vodil Franz König (Cilli), ki se je že pod Jugoslavijo uspešno upiral propadanju lepega konjskega sporta. Tako vozači kot tudi konji so bili v najlepši kondiciji. Strokovnjaki iz Graz-a so imeli radi tega lep užitek, ki so ga delili tudi kmetje-rejci, ponosni na uspehe svojega dela.

S kilometerskim časom 1:36,9 je bila štiriletna kobila »Nadja« (Alois Slawitsch) najhitrejši konj dneva. Na

960 metrov dolgem dirkališču je v dveh heatih dobila nagrado mesta Graz, imenovano »Preis der Stadt der Volkserhebung«. »Nadja« je prišla tudi v dvovprežni dirki skupno s kobilo »Lija« na prvo mesto, vendar je bila v tej dirki diskvalificirana. Druga najhitrejša kobila je bila petletna »Palestra« (Franz Heritsch). Njena kilometrska hitrost je bila 1:39,4.

V prvem heatu za nagrado mesta Graz je bila »Nadja«, ki je dobila 20 metrov doklade, takoj na čelu in se ni več umaknila. Za drugo nagrado se je odigrala žilava borba med kobilama »Palestra« in »Ljubica«, ki sta imeli doklade po 80 oziroma 60 metrov. Zmagala je končno »Palestra«. V drugem heatu je bila velika nevarnost za »Nadjo«, ki jo je »Palestra« v sijajnem teku skoro dohitela. V nagradi štajerske je zmagala »Lija«, ki je dobro izkoristila galopiranje konj pred njo. Tako je prišla kaj hitro na čelo ter je šla zmagovito v cilj. Štiriletna kobila »Fina« (Ludwig Slawitsch) je zmagala v dirki v spomin

na Alfred Ritter v. Rossmanith-a. Pri tem jo je ogrožala kobila »Deda«, ki si je pa pokvarila svoje šanse z galopiranjem. Borbo tik do cilja je prinesla dvovprežna dirka v spomin na znanega rejca in pokojnega sportnika Rudolf Warren-Lippit-a. Kobili »Princesa« in »Fina« (vozač Franz Juresch) sta morali tik pred ciljem oddati prvo mesto sijajno tekajočima kobilama »Nadja« — »Lija«, toda diskvalifikacija ju je spravila končno ob nagrado. Posamezni izidi so bili sledeči:

1. »Preis der Stadt der Volkserhebung«. 1600 m. Prvi heat: »Nadja« (vozač Alois Slawitsch) 2:37, kilometrski čas, 1:36,9; 2. »Palestra« (Franz Heritsch) 2:50 (1:50,7); 3. »Ljubica« (Franz Panitsch) 2:55 (1:45,4); nadalje »Leda« (M. Magditsch), »Parafina« (Ludwig Slawitsch) in »Firlica« (Franz Schitek) Tot.: 35:10, 25, 25:10. Drugi heat: 1. »Nadja« 2:44 (1:41,3); 2. »Palestra« 2:47 (1:39,4); 3. »Ljubica« 2:51 (1:41,8); nadalje »Firlica«, »Leda«, »Parafina«. Tot.: 12:10, 25, 25:10. Skupni rezultat: 1. »Nadja«, 2. »Palestra«, 3. »Ljubica«, 4. »Leda«, 5. »Firlica«. — »Preis von Steiermark«, 1700 m: 1. »Lija« (Jakob Waupotitsch) 3:05 (1:49,3); 2. »Penica« (Josef Slawitsch) 3:07 (1:50,7); 3. »Dorček« (Johann Slawitsch) 3:20 (1:59); nadalje »Princesa« (Franz Juresch), »Veno« (Markus Makowetz); Tot.: 40:10, 30, 30:10. — Alfred von Rossmanith-Preis, 2000 m: 1. »Fina« (Ludwig Slawitsch) 3:31 (1:43,5); 2. »Leda« (M. Magditsch) 3:36 (1:45,9); 3. »Dorček« (Johann Slawitsch) 3:51 (1:59,1); nadalje »Veno« (Markus Makowetz); Tot.: 12:10, 10, 12:10. — Rudolf-Warren-Lippitt-Preis, dvovprežna dirka, 2600 metrov: 1. »Princesa« — »Fina« (Franz Juresch) 5:22,5; 2. »Ljubica« — »Penica« (Josef Slawitsch) 5:26,5; 3. »Palestra« — »Parafina« (Ludwig Slawitsch) 5:37; kobili »Nadja« — »Lija« sta bili s 5:21,5 diskvalificirani.

• Podmorniški napad na neko nemško bolničarsko ladjo. Bolničarska ladja »Alexander von Humboldt« nemške vojne mornarice je bila nedavno med vožnjo v neko norveško luko napadena od neke neznane podmornice. Napad se je dogodil kljub temu, da je bila ladja z velikimi rdečimi križi markirana v smislu ženevske konvencije. Ladja je ostala popolnoma nepoškodovana. Tudi ta slučaj dokazuje, da se sovražnik niti najmanj ne mara ozirati na mednarodne vojne dogovore, ki so sveti vsemu ostalemu svetu.

Die Zahnpflege der Kinder

darf auf keinen Fall vernachlässigt werden, auch wenn es die beliebteste Zahnpaste, wie Chlorodont, die für die Kinder so erfrischend ist, einmal nicht zu kaufen gibt. Kräftige Mundspülung und gründliche Befragung der Zähne und Zahnzwischenräume von allen Speiseresten sind unerlässlich. Man achte auch besonders darauf, daß alle Speisen — vor allem Vollkornbrot und Obst — gekaut werden und daß die Zähne möglichst einmal im Jahr durch den Zahnarzt oder Dentisten untersucht werden.

UMNI KMETOVALEC

Boj plevelu!

Predvsem — kaj je plevel?

Kdor bi na takole vprašanje začel nemudoma naštevati: Plevel je na primer osat, pirnica... — ta na vprašanje ne bi odgovoril prav. Zakaj mnogo je rastlin, ki so včasih plevel, včasih pa tudi ne. Vzemimo samo razne grašice, repice itd. Med žitom so plevel, če pa sejemo grašico samo zase ali v primeri mešanici za zeleno krmo, grašica v tem primeru ni plevel, marveč »kulturna rastlina«. Enako je ogrščica in repica plevel — ako je ne sejemo kot oljnatu rastlino nalašč. Osat je hud plevel — pa vendar ga gojijo tudi nalašč na vrtovih za pridobivanje zdravilnih zelišč. Mnoge trave, ki si jih želimo imeti na travniku, so hud plevel, če poganjajo med žitom. In tako dalje.

Lahko rečemo torej, da pojem »plevel« ne označuje samo nekaj določenih vrst rastlin, marveč označujemo s tem izrazom vse rastline, ki poganjajo nezaželjeno na prostoru, kjer gojimo določeno kulturno rastlino: pšenico, koruzo, krompir itd. S tega vidika gledano, je plevel tudi n. pr. pšenica, če raste med ržjo, da — celo drugosortna pšenica sama, ako se nam pomeša med čist posevek določene pšenične sorte.

Plevel je za kmetovalca škodljiv iz več razlogov. Prvič zato, ker jemlje kulturni rastlini, posevku, med katerim raste, sončno svetlobo. Posebno pri mladih posevkih je plevel predvsem v tem oziru najbolj nevaren, ker bujno odganja plevel lahko setev docela zasuši; saj se iz evangelija spominjamo prilike o semenu, ki je padlo na rodovitno zemljo ter je vzkliklo — toda zadušilo se je v plevelu.

Nadaljnja škoda, ki jo plevel kmetovalcu povzroča, obstoja v manjših pridelkih. Zakaj tudi plevel mora za svoj obstoj in razvoj dobiti hrano iz zemlje, in jasno je, da je posevek oškodovan za toliko hrane, kolikor jo plevel namesto njega porabi.

Razen tega povzroča plevel tudi druge škodljive posledice. Kdo na primer ne ve, da poleže najraje tista pšenica, ki jo je prerastla grašica, katere listje se ob dežju napije vode in prvi močnejši veter jo vrže s pšenico vred na tla.

Plevel nadalje izredno podražuje delo in pridelovalne stroške. Ne mislimo samo stroškov z uničevanjem in trebljenjem plevela med rastno dobo, marveč tudi v ostalem. S plevelom zaraslo žito se ne da s stroji žeti, nerado se suši, težko ga je mlatiti, še več zamude je s čiščenjem prnja itd.

Končno pa dela plevel škodo tudi zemlji sami, ker veže zemljo skupaj ter tako preprečuje prost dostop zraka do korenin posevka, kar je posebno očitno škodljivo pri okopavinah, katerim je rahla, zraku dostopna zemlja skoraj tako potrebna, kot hrana v njej.

Plevel je torej poljedelskim kulturnim rastlinam in s tem tudi kmetovalcu samemu, velik in nevaren sovražnik.

S sovražnikom pa se je treba boriti. Kako se bo kmetovalec boril proti plevelu?

S čim se plevela branimo na njive?

Enako, kot pri vsakem sovražniku, je tudi pri plevelu lažje in pametneje, varo-

vati svojo zemljo pred njim, kot pa izganjati ga iz nje.

Obrambna borba proti plevelu obstoja predvsem v naslednjih ukrepih:

1. Dobro pripravljena zemlja za posevek. Pod besedo dobro pripravljena zemlja je treba razumeti tako neposredno pripravo pred setvijo, namreč večkratno in temeljito branje, kakor tudi posredno pripravo tal, n. pr. oranje strnišča takoj po žetvi, jesensko praho, to je globoko oranje ali rahljanje s podzemnim plugom. S poletno praho uničimo mnogo plevelnega semena, ker do takrat, ko sejemo, že vzklije in ga z branjem neposredno pred setvijo uničimo. Jesenska praha pa uniči, če je prav izvedena, plevel s koreninami vred.

Pravilna in skrbna priprava zemlje ni torej važna samo zaradi boljše zrnačnosti, zaradi doseženja pravičnega grudičastega sloga zemlje, zaradi pravičnega gospodarstva z zemeljsko vlago itd., marveč tudi kot obramba proti plevelu! Zlasti je treba to poudarjati glede branja. Prva in najvažnejša naloga branja zemlje je poleg tega, da omogoči enakomerno globoko setev in enakomerno klitje semena v tem, da z branjem izrujemo iz zemlje kar se da vse korenine plevelnih rastlin. Toda ne samo iz zemlje, temveč sploh z njive proč jih je treba spraviti. Zakaj in kako, bomo še govorili.

2. Skrbno očiščeno in pripravljeno seme. »Kdor ljuliko seje, bo ljuliko žell.« To je stara resnica. In vendar se še dandanes dobijo zanikrni gospodarji, ki si ne dajo dopovedati, da je treba dati vsako seme pred setvijo očistiti na dobri žitočistilni napravi, pa bodisi da je to novodoben žitočistilni stroj (Saattutreinigungsanlage), ali pa vsaj dobrodelujoč »trijer« (Trieur).

3. Predkaljenje semena. Povsod razširjena navada je, da dajejo koruzo, korenjevo in pesno seme, ponekod pa tudi ajdo »namakate«, to pa zato, ker potem hitreje in lažje vzklije. Takemu postopku pravimo predkaljenje in je umesten pri skoraj vseh vrstah semena, posebno tudi pri krompirju (katerega pa seveda ne »namakamo«!). Nekatere vrste sredstev, s katerimi spiramo ali pa prašimo semena (Beizen), učinkujejo tudi v tej smeri, da pospešujejo kalitev semena. Kot sredstvo v boju proti plevelu je predkaljenje oziroma pospeševanje kaljenja semena zelo važno, kajti upoštevati moramo, da tudi tu velja, kdor prej pride, prej melje, to je, seme, ki prej vzklije, prej lahko izkoristi svetlobo in hranilne snovi in se hitreje razvije. Upoštevati moramo, da ima plevelno seme zmeraj večjo rastno moč, kot pa žlahtno seme posevka, in da ima razen tega tudi to prednost, da lahko kali v zemlji že ves čas, odkar je bila njiva zadnjič obdelana, da ima torej plevelno seme zmeraj možnost »predkalitve«. S tem, če dajemo tudi žlahtno seme predkaliti, pravzaprav samo izravnavamo kalilno dobo semena posevka in plevela.

4. Pravilno gnojenje. Tu se začne obramba pred plevelom že s tem, da ne krmimo živini neprebavljivih dozorelih plevelnih semen (n. pr. ne s prednico okužene detelje), da ne nastiljamo s plevelom, katerega seme je že dozorelo, da ne vozimo na njive presvežega, še ne dozorelega gnoja itd. Po drugi strani pa je tudi znano, da enostransko gnojenje,

predvsem z gnojnico, pospešuje rast plevela.

Kako pa plevel zatiramo?

Kljub vsenu obrambnemu delu se vendarle na vsako njivo pritepe kolikor toliko plevela. Kako ga bomo zatrli. Tudi pri tem se poslužujemo več načinov:

1. Plevel. To je najdražji in najtežavnejši način zatiranja plevela, toda v mnogih primerih, posebno pri mladih posevkih, edini, ki prihaja v poštev. Plevel se mora izvršiti pravočasno, ne prezgodaj, dokler je nevarnost, da se s plevelom vred uniči tudi še ne dovolj ukoreninjena setev, pa tudi ne prepozno, ko je plevel žlahtno setev že prerasel. Pletji je treba ob suhem vremenu in ob primerno suhi zemlji: ob mokri zemlji poteptamo setev v tla, ob presuhi se plevel samo potrga namesto izruje. Vsekakor je treba napletiti plevel takoj sproti znositi z njive. Razen mladih posevkov plevelu tudi ozinina žita spomladi, dokler ne začnejo klasiti.

2. Branje. Mnogo mladih posevkov je mogoče rešiti plevela s pomočjo brane, namesto z ročnim pletjem. Vendar je treba zadeti pravi čas in znati, branje pravilno izvršiti, kajti sicer je več škode kot koristi. Z brano bo plevel posevke samo izkušen in šolan gospodar.

3. Okopavanje. Ročno okopavanje je prastar način zatiranja plevela, ko je posevek že nekoliko odrasel. V strmih legah in kamenitih tleh bo tudi v bodoče moral kmetič na roke okopavati svoje njivice. Kvečjemu si mora pomagati v toliko, da namesto staroverskih motik začne uporabljati moderno okopalno orodje, n. pr. »Wolf-ovo orodje«. Kjer pa dopušča lega in zemlja, naj vsak kmetovalec, ki tega še ni storil, okopava z vprežnim okopalnikom, ki so v najrazličnejših oblikah dandanes po smešno nizki ceni na razpolago.

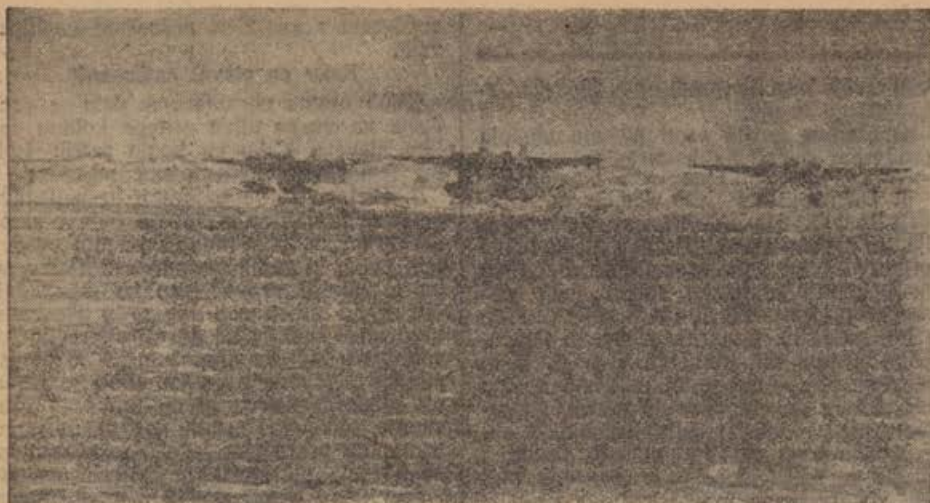
Bodisi z motiko, bodisi z okopalnikom — okopavati je treba pravočasno, ob suhem vremenu, temeljito in — dovolj pogosto, to se pravi vedno vnovič, ako se zemlja vnovič zapleveli. Pod temeljitim okopavanjem ni mišljeno, da moramo okopavati prav globoko, marveč vsako pedenjo zemlje, med rastlinami in vrstah z motiko, ako smo med vrstami delali z okopalnikom.

4. Trošenje in škropljenje sredstev za pokončevanje plevela. Nekatera umetna gnojila, n. pr. neoljeni apneni dušik, uničijo, ako jih prav uporabljamo, nekatere vrste plevela. Nadalje se dobijo gotova kemična sredstva, ki jih bodisi trosimo, bodisi škropimo na zapleveljeni njivi, kjer uničujejo ta ali oni plevel. Za malega in neukega kmeta ta način borbe proti plevelu zaenkrat še ne prihaja v poštev.

5. Odstranjevanje plevelnih korenin iz zemlje in z njive sploh. To je pa skoraj najvažnejše. Plevel je namreč v glavnem dvojne vrste: ena se razmnožuje s semenom, druga skupina pa s pomočjo podzemnih korenin. In ta druga vrsta je mnogo bolj nevarna kot prva. Kajti tudi če nadzemni del onih vrst plevela, ki se razmnožuje s koreniko, odtrgamo ali odrežemo s plugom oziroma motiko, požene iz korenine plevel vnovič. In če nismo plevelnih korenin, ki smo jih izruvali iz zemlje, takoj odnesli z njive, jih bo prvi dež zbil spet nazaj k tlom — plevel se bo vnovič »prijel«!

Zato je najvažnejše:

Ob vsakem pletju, ob vsakem branju, ob vsakem okopavanju skušajmo dobiti, v kolikor največ mogoče, tudi cele korenike plevela iz tal. Te plevelne korenike zgrabimo ali zbranjamo na kupe

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Engelmann (Wb.)

Gleichmäßig heben sich die He. 115 vom Wasser und starten zum Feindflug.

in jih takoj odstranimo z njive. Posebno prilagoditve imamo pri branju zemlje tik pred setvijo ali sajenjem, da zemljo očistimo korenin pirnice, osata in drugega plevela, ki se množi s koreninami, zato branimo pred setvijo tolikokrat, da bo zemlja čista plevelnih korenin, seveda pa le, ko je zemlja suha!

Plevelne korenike lahko sveže in oprane pokrmimo svinjam, suh plevel s koreninami, pa brez semena, je pa dober nastilj.

Pomlad je tu, naše setve klijejo in poganjajo — klije in poganja pa tudi plevel. Posebno letos je škoda vsakega zrna in vsakega kilograma pridelkov, ki bi ga zaradi plevela manj pridelali. Zato kmetje: boj plevelu!

Najvažnejše poletno delo v sadovnjaku

Izmed številnih zajedavcev prizadevata našim sadjarjem največjo gospodarsko škodo škrlup in jabolčni zavijač. Škrlup (krastavec, fuzikladij) je glivična bolezen, ki povzroča na plodovih, listju in poganjkih črnkaste, ob robovih raztrgane lise in kraste, ki se neprestano širijo. Močno okuženo listje odpade čisto že poleti, plodovi pa zaostanejo v razvoju, so enostransko razviti, drobni in krhli. Ter gnijejo večkrat že na drevesu. Ob soparnem in vlažnem vremenu v aprilu, maju in juniju se razširi bolezen neredko v takem obsegu, da so tri četrtine sadja škrlupaste, pri občutljivih sortah pa ne najdemo niti enega zdravega ploda več. Škoda, ki jo povzroča škrlup, je tem občutnejša, čim zlahtnejša je sadna sorta in čim bolj je za to bolezen sprejemljiva. Od jabolčnih sort so se izkazale kot posebno občutljive: mošancelj, londonski peping, zlata parmena, blenhajmska reneta, boskopski kosmač, baumanova reneta, landsberška reneta, bojkovo jabolko, od hrušk pa zimski dekanka, harden-pontovka, ligelovka in druge.

Reden spremljevalec škrlupa v naših krajih je jabolčni zavijač, kateremu pripisujemo črvivost jabolk in hrušk. Ta škodljivec je pri nas že davno udomačen, naše podnebne razmere so mu zelo po godu in se pojavlja redno v dveh rodovih (generacijah) v enem letu. Kaj čuda torej, da je tudi škoda ogromna, saj znaša množina črvicega sadja povprečno 20 do 30 odstotkov, v močno zanemarjenih

nasadih ga je pa celo 50 in več odstotkov!

Proti tema dvema zajedavcema pomagata edino smotno in o pravem času izvedeno poletno škropljenje sadnega drevja. Da si škropljenje poenostavimo in pocenimo, uporabljamo škropivo sestavljeno iz pripravka, ki učinkuje na glivične bolezni (škrlup) ter iz sredstva, s katerim ugonobimo jabolčnega zavijača in druge živalske škodljivce.

Prvič poškrupimo že konec marca ali v začetku aprila z 2% bordoško brozgo samo ali z dodatkom 6 litrov mixdrina na 100 litrov brozge. Če je vreme v aprilu vlažno in gorko, škropimo neposredno pred cvetenjem z 2% žveplenoapneno brozgo ali s ¼% bordoško brozgo, da preprečimo okuženje cvetja, plodov in nežnega listja po škrlupu med cvetenjem. Ko odpade cvetje, škropimo z 2% žveplenoapneno brozgo, ki ji do-

damo 300 g apnenega arzenjata (aresina, meritola) ali s ½% nosprisitom. Slednji sestoji iz bakra in arzenika in mu ni treba zato ničesar dodajati. Dva do tri tedne po cvetju, odnosno po zadnjem škropljenju škropimo ponovno z 2% žveplenoapneno brozgo, kateri primešamo 400 litrov aresina ali meritola na 100 litrov škropiva. Tudi ¼% nosprisit brez kakršnega koli dodatka se je dobro obnesel.

V primeru soparnega in vlažnega vremena v juniju in juliju bo treba pri občutljivih sortah za škrlup še tretjič škropiti z istim škropivi kakor zadnjič, toda brez dodatka apnenega arzenjata. Pri suhem vremenu in pri odpornejših sortah pa to škropljenje ni neizogibno potrebno. Pod nobenim pogojem pa ne smemo opustiti škropljenja konec julija ali v začetku avgusta pri poznih zimskih sortah jabolk in hrušk, ki jih nameravamo čez zimo shranjevati. S tem zadnjim škropljenjem preprečimo okuženje po škrlupu v avgustu in septembru ter dosežemo, da je sadni pridelek v shrambi bolj trpežen. Kot škropivo nam služi sedaj ¼ do ½% bordoška ali 2% žveplenoapnena brozga brez drugega dodatka.

Po naših izkušnjah so uspehi najpovoljnejši, ako ne opravimo vseh škropljenj zaporedoma z enim in istim škropivom, temveč tako, da pridejo na vrsto izmenično bakrena in žveplena škropiva.

Tudi poletno škropljenje je treba izvršiti temeljito, tako da so zadeti vsi deli drevesa, vendar pa škropivo ne sme kapljati od listja. Bolje je vsekakor nekoliko več kot premalo, kajti učinek površnega škropljenja je vedno slab in se nam tako delo nikdar ne izplača. Naši kmetovalci se naj zavedajo, da brez rednega in smotrnega škropljenja ni mogoče pridelati kakovostnega in za trgovino sposobnega sadja. Zato je poleg čiščenja in gnojenja škropljenje sadnega drevja najvažnejše kulturno delo v sadovnjaku, brez katerega ni pravega uspeha in dobička v sadjarstvu. P.

Die „Deutsche Jugend“ im Steirischen Heimatbund erzählt

Im Monat Mai gab es für uns viel Arbeit, doch dabei konnten wir viel Schönes erleben. Gleich die ersten Tage im Monat wurden feierlich begangen. Auf jedem größten Platz in allen Städten, Märkten und Dörfern wurde der Maibaum am 1. Mai unter reger Beteiligung der Jugend mit seinen Zunftzeichen aufgestellt. In den einzelnen Orten kam sogar gleichzeitig mit dem Maibaum die Maikönigin mit ihrem Gefolge. Nachdem der Frühlingskranz aufgestellt war, tanzten und sangen unsere Mädel und Jungen unter ihm fröhliche Volkslieder und Volkstänze. Es war ein fröhliches, buntes Bild.

Der 2. Mai war für unsere Kleinen ein Fest. Die Jungmädel veranstalteten überall im Freien Kindernachmittage. Wie groß war die Freude der Kinder, als dann nach den lustigen Spielen, Laufen und Reigen zum Abschluß noch der Herr Kasperl ihnen einen Besuch abstattete.

Bald nach diesen Festtagen kam ein zweiter: der Muttertag! Viele unserer Frauen haben ihre Söhne draußen im Kriege — ihnen wollten die Mädel auch Freude bereiten. Schon Tage vorher wurde mit vor Eifer roten Backen bei den Jungmädeln geklebt und gemalt und am Muttertagsonntag rückten die Jung-

mädel mit Blumensträußen und Kärtchen mit den herzlichsten Grüßen bewaffnet und mit frohen Liedern auf den Lippen aus. Sie erfreuten mit ihren kleinen Gaben die Soldatenmütter.

Bei den Jungen und Mädeln wurde aber nicht nur für Feiertunden gearbeitet, sondern sie rüsteten sich für den Dienstwettkampf, der vergangene Woche seinen Abschluß fand. Ihre Haltung und ihr Auftreten, ihre Lieder, der Leistungssport und ihre Sprachkenntnisse wurden geprüft und die Leistungen nach Punkten gewertet. Alle gaben sich Mühe und der Erfolg war außerordentlich gut.

Anfang Mai wurden die ersten Landdienstlager für Jungen eröffnet. Diese arbeiten unter Tag tüchtig bei den Bauern, um die Landarbeit und ihren Wert kennen und schätzen zu lernen. Abends finden sie sich dann in froher Kameradschaft in ihrem schön eingerichteten Heim.

Berufsauleselager für Landmädel wurden auch durchgeführt. Aus diesen wurden dann die tüchtigsten Mädel herausgeholt und ihnen ein Besuch einer Landwirtschaftsschule ermöglicht. — Untersteirische Landjugend kam in die Altsteiermark, um nach einem Jahr Arbeit-

Za Führerja in domovino

sta padla te dni Wehrmann-a Eduard Dogar in Ludwig Urbantschitsch, oba člana Standarte Marburg-Stadt. Oba mrtva tovariša bosta slovesno pokopana v petek, dne 29. maja ob 16. uri na pokopališču Drauweiler-Marburg. Spodnještajerci se klanjajo spominu obeh padlih tovarišev, ki bosta s svojo žrtvijo ostala vzgled vseh Führerju in Reichu udanih Spodnještajercev.

erlebnisses als tüchtige Jungbauern und Jungbäuerinnen heimzukehren.

Mit viel Spannung wurden die Pfingstfeiertage erwartet. Die gesamte Jugend veranstaltete viele Pfingsttreffen. Mit frischen Liedern zogen sie am frühen sonnenhellen Pfingstsonntag in ihre Heimatlandschaft hinaus, die ihnen in ihrem Frühlingsschmuck ein wunderschönes Bild bot. Nach den Wanderungen wurde gespielt und Sport getrieben, gesungen und Mädeltänze gemacht. Viele von ihnen lernten dabei das erstmal die wahre Kameradschaft kennen.

Aber auch für die Erwachsenen und Kinder in den Dörfern war das Lustigsein eingezogen. Mädel aus der Altsteiermark veranstalteten am Pfingstsonntag und Sonntag Dorfabende und Kindermachmittage. Für Alt und Jung waren es Stunden richtiger Erholung gewesen.

Für die Reichssport- und für die Bannwettkämpfe wird schon auf den Sportplätzen überall tüchtig gearbeitet. Sie werden bestimmt nur gute Ergebnisse aufweisen. Später kommt dann der Ernteeinsatz auf dem Land und viele andere schönen Aufgaben an die Reihe.

GOSPODARSKE VESTI

× Nemški poljedelski stroji za Romunijo. Nemčija je izvozila l. 1941 v Romunijo 1000 traktorjev s plugi, 20.000 plugov, 10.000 kultivatorjev, 4000 sejalnih strojev za košnjo, 4000 bran in 2000 mlatilnic.

× Madžarske kokoši so pridne. Perutninarstvo vrže na leto madžarskemu narodnemu gospodarstvu 250 milijonov pengov. Četrtno produkcije izvozijo v inozemstvo. Po pospeševanju perutninarstva so dosegli v zadnjem letu 100 do 150 milijonov komadov jajc več kot v prejšnjih letih. Prej so kokoši znesle letno 70 do 80 jajec, sedaj pa 90 komadov povprečno.

× 1500 vagonov poljedelskih strojev je šlo meseca aprila v novo osvobodeno pokrajino na vzhodu. Nad 70.000 plugov je stavila Nemčija na razpolago kmetom v Ukrajini itd.

× Vzhodno-pruski tobak v Ukrajini. Kakor poročajo nemški listi, so posadili v Ukrajini 60.000 hektarjev vzhodno-pruskega tobaka, ki se je prav dobro obnesel že pri preizkusnih nasadih. Posajena ploskev je za 20% večja kot za časa boljševiske vladavine.

× Kanada že čuti uspešno delovanje nemških podmornic. Kakor je izjavil kanadski municijski minister Howe pred parlamentom v Ottawi, ne bodo mogle delovati v bodoči zimi kurilne naprave tvornic na tekoče gorivo. Te naprave bo zelo težko preurediti za kurjenje s premogom.

MALE VESTI

* Führer je dne 27. t. m. brzojavnim potom sporočil Nj. Vel. kralju Afganistanu svoje čestitke k narodnemu prazniku Afganistanu.

* Reichsführer **SS** in šef nemške policije Himmler se je nedavno mudil v Haagu, kjer je slovesno zaprisegel prostovoljce holandske **SS** na Führerja. Pri tej priliki je imel tudi primeren nagovor.

* Reichsminister Darré je nastopil iz zdravstvenih ozirov daljši dopust. Führer je za časa njegove uradne odsotnosti poveril vodstvo državnega ministrstva za prehrano in kmetijstvo Herbert Backeju, ki je obenem tudi pruski minister za prehrano in kmetijstvo.

* Kommandeur Leibstandarte Adolf Hitler, **SS**-Obergruppenführer Sepp Dietrich, je dovršil 28. maja t. l. svoj petdesetletni rojstni dan. V mirnem času je vodil ta mož vedno velike parade **SS**, v vojni pa je s svojimi neustrašnimi borci, ki so jih Francozi imenovali »črne vragove«, izvojeval mnogo odličnih zmag na bojiščih.

* 10.000 kmetov v okviru Landesbauernschaft odlikovanih. Landesbauernführer Hainz je odlikoval 10.000 kmetov v okviru Landesbauernschaft Südmarch s posebnimi brošurami in listinami, ki so jih odlikovanim kmetom izročili Kreisbauernführerji. Gre za kmetice, čijih možje in sinovi stoje na fronti in ki so se posebno odlikovale v kmetijski produkciji. Odlikovane so bile tudi brezplačne pomočnice ali sodelavke Reichsnährstanda.

* Stajerska je dala 724.000 RM za hišno zbirko Nemškega Rdečega križa. Tudi druga zbirka za Nemški Rdeči križ je rodila lep uspeh. Zbrali so 724.000 RM, t. j. 551.111 RM več kot pri isti zbirki prejšnjega leta. Spodnja Stajerska je pri tej zbirki sama dala 173.000 RM.

* Za vojno-zimsko pomoč 1941/42 je darovala Spodnja Stajerska skupno svoto 3,5 milijonov RM. S tem je dokazala, da hoče z vsemi močmi sodelovati pri izvedbi vseh nalog, ki so stavljene nemškemu narodu. Mnogo je k temu pripomoglo tudi lepo vzgojno delo organizacije Steirischer Heimatbund.

* »Verordnungs- und Amtsblatt« šefa civilne uprave za Spodnjo Stajersko prinaša v svoji številki 81 z dne 19. maja sledeče odredbe: 1. Führerjev dekret o vpostavitvi generalnega poverjenika za delo od dne 21. marca 1942. — 2. Izvršilne odredbe k imenovanemu dekretu o vpostavitvi generalnega poverjenika dela. — 3. Odredba glede iskanja in pridobivanja bitumena na Spodnjem Stajerskem. — 4. Odredba o fotografiranju, filmanju in slikanju važnih prometnih na-

prav na Spodnjem Stajerskem. — 5. Odredba o uvedbi najemninskega prava na Spodnjem Stajerskem. — 6. Odredba o zahtevku po stanovanjih in poslovnih prostorih na Spodnjem Stajerskem. — 7. Odredba glede prepovedi uvoza perutninske divjačine iz inozemstva. — 8. Razglas glede prehoda nemško-italijanske meje. — 9. Razglas glede določanja cen v blagovnem prometu s Spodnjo Stajersko. — 10. Razglas glede ureditve dobave moke ter spremembe reda glede moke in peke. — 11. Razglas, nanašajoč se na vrtnarsko gospodarstvo na Spodnjem Stajerskem. — 12. Razglas, nanašajoč se na gospodarstvo s mlekom in mastjo na Spodnjem Stajerskem. — 13. Razglas, nanašajoč se na red žitnega gospodarstva na Spodnjem Stajerskem.

* Smrtna kazen za poštnega tatu. Pred posebnim sodiščem v Leobnu je bil obsojen na smrt 42 letni poštni sprevodnik Johann Maitz, rojen v Lembachu pri Radkersburgu, ki je bil od l. 1929 do osvoboditve Spodnje Stajerske v Marburgu. Maitz je zlorabil svojo uradno dolžnost ter je razen tega kradel poštne pakete, namenjene vojakom na fronti. Kot ljudski škodljivec je prejel povsem pravično kazen. Sodba je dokaz, da taki elementi, ki izrabljajo vojne razmere, nimajo računati na milost.

* Več sto Nemcev se je vrnilo nedavno iz tistih dežel Srednje in Južne Amerike, s katerimi Nemčija nima več diplomatskih odnosov. Tako je prispelo na binkoštni pondeljek v Frankfurt 400 Nemcev, bodisi članov diplomatskih misij kakor tudi članov nemških kolonij. Po nalogu zunanjega ministra v. Ribbentropa jih je pozdravil državni podtajnik Luther, obenem pa tudi Gauamtsleiter inozemske organizacije NSDAP Hellermann. Tem Nemcem so priredili pri »Römerju« sprejem. Državni podtajnik Luther se je v svojem govoru zahvalil vrnjencem za zvestobo in izpolnjevanje dolžnosti, češ, da so bili po Führerjevem nalogu posredniki mirovnega prizadevanja nemškega naroda s kontinentom, s katerim so nas vezale živahne kulturne in gospodarske vezi. Če so nekatere države izročile usodo svojih narodov ameriškega imperijalizmu, je treba vedeti, da bo Nemčija ves nadaljnji razvoj opazovala z budnimi očmi, niti najmanj pa ne bo pozabila žrtve, ki so jih doprinesli posamezni Nemci. Gauamtsleiter Hellermann je izjavil, da bodo vrnjenci našli v Reichu narod, ki je pripravljen, boriti se in prenašati žrtve vojne, ki mu niso bile prizanešene.

* Težka avtomobilska nesreča na Gorenjskem. Pri vasi Medno na Gorenjskem, in sicer na cesti Krainburg—St. Veit an der Save, se je dogodila te dni težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Na nekem službenem potovanju se je prevrnil avtomobil, na katerem se je nahajalo šest oseb. Voz je padel po neki strmini, obenem pa se je preuknil in pokopal pod seboj omenjene potnike. 40letni Gendarmeriewachtmeister Johann Haßler je bil pri priči mrtev, vsi drugi so zadobili težke in lažje poškodbe. Samo vozač je ostal nepoškodovan.

* Egiptovska vlada je odstopila. Ker je demisioniral finančni minister Makram pašas, je nato odstopila celokupna vlada Nahas pašas. Kralj Faruk je poveril ponovno sestavo vlade Nahas pašu, ki je sestavil novo vlado z vsemi člani predhodnice z izjemo finančnega ministra. Nova vlada je bila že zaprisežena pred kraljem.

Naše „Arbeitsmaiden“

Državna delovna služba ženske mladine

V celovni službi naj nemška mladina opravlja splošnosti koristna dela ter se nauči spoznanja, da je služba z lopato prav tako častna kakor z orožjem. Taborišča naj bodo v prvi vrsti vzgojevališča, v katerih se naj privadijo tovarištva in življenja v občestvu. Vse to najdemo v državni delovni službi.

Eno je gotovo: ta velika vzgojna šola naroda ne sme biti samo začeva moških. Kakor šolska obveznost ne velja samo za dečka, tako ne smejo biti dekleta izvzeta iz delovne službe. Ze dolgo pred nastopom nacionalsocialistične vlade je bil cilj po Führerju zarisani: delovna služba velja za celokupno nemško mladino.

Prešlo je par let, preden se je uresničila delovna služba za dekleta. Najprej so morali urediti taborišča, nato izobraziti voditeljice, obenem pa so morali odrediti preizkušene oblike življenja v teh taboriščih.

Vprašanje, ki je bilo postavljeno ob začetku, se je glasilo: Kakšna dela naj opravljajo dekleta? Saj ne morejo oditi na delo s krampom in lopato kakor moški, da bi zboljšale zemljo itd.? Čakalo jih je vse polno drugih nalog. Pomagati je treba kmeticam in materam po vaseh. Pomagati jim je treba pri vsakdanjem delu in pri nadzorstvu otrok. Toda celovnih mladenk (Arbeitsmaiden) niso sprejeli povsod z odprtimi rokami. Nezaupljivo so gledali kmetje, češ, saj to so mestne gospodične, ki ne umejo delati. Mnoge izmed njih še sploh niso nikdar videle kmetijskega dela. Toda prvotna nezaupljivost je hitro premagana. Kmalu si nikdo v vasi ne more več predstaviti pomanjkanje takega taborišča.

In tako je ostalo. Arbeitsmaiden so povsod, in povsod zgrabijo za delo. Kadar je kmetica sredi dela na polju, ji ni več treba misliti, kako in kaj je doma z otroci in kako se bo opravilo delo doma. Ko pride domov, so otroci že odpravljeni v šolo in so sobe lepo pospravljene. Obenem je nakrmljena živina in je že skuhan tudi zajtrk ali kosilo. So pa tudi slučajji, da ostane kmetica doma in da gre delovna mladenka na njivo. Kdo še potemtakem naj trdi, da se dekleta temu delu niso priučila? Volja in veselje prestavljata tudi gore. Redke besede priznanja iz ust naših kmetov so najzgovornejši dokaz za to. Kako ponosna je taka mladenka, če ji kmetica stisne roko in ji pove, da brez nje pač ne bi bila mogla opraviti vsega dela.

Vezi med mladenkami pa ne tvori samo skupno delo. Taborišče vabi, otroci prihajajo k igram, ki jih prekinja pogosto južina, pa tudi kmetijski fantje in dekleta se veselijo petja in plesa v taborišču.

Ob popoldnevih, ko pridejo dekleta z dela, se vrši notranja služba v taborišču. Voditeljica taborišča predava iz področja politike ali pa se vršijo nevezani razgovori o dnevnih dogodkih. Gospodarska učiteljica daje navodila iz naročnega in hišnega gospodarstva. Dosti se goji tudi sport. Dan izzveni navadno v skupni uri petja, muziciranja in plesanja. Lepo in zdravo je življenje v taboriščih. Vesel obraz vsake mladenke je najbolj zgovoren dokaz te trditve.

100.000 mladenk je sedaj že vpisanih v taboriščih. Povsod v Veliki Nemčiji se vije njih zastava. V vetru te zastave je lepo in častno živeti.

* Umor pri Völkermarktu. Dne 15. maja ob jutranjem svitu so našli na dvorišču neke kmetije v Blasnitzen, Kreis Völkermarkt, puškarskega mojstra Friedrich Lasarja iz Kleinzapfen-a v mlaki krvi brez zavesti. Na glavi in na vratu je bil parkrat težko zaboden. Lasar je umrl še istega dne na posledicah zadobljenih poškodb. Preiskava je dognala, da gre za premišljen umor. Kot storilec prihaja v poštev Slovenec Viktor Josef Gosar, rojen 8. decembra 1902 v mestu Littai, Gorenjska. Gosar je stanoval nazadnje v Rainu, Kreis Völkermarkt. Z dnevom umora je izginil neznano kam in ga zasledujejo oblasti.

* Velika »časta«. Kakor poroča angleški list »Daily Sketch«, je doletela vojvoda gloucesterskega v Teheranu velika »časta«. Članu angleške vladarske hiše so postavili sovjeti »častno stražo«. S tem so mu tudi natančno dopovedali, koga ima zastopnik angleškega kralja smatrati kot gospodarja v Iranu.

* GPU mori po Iranu. Kmetje v okolici Teherana in Tebrisa so pri oranju naleteli na plitvo zakopane mrlice. Izkazalo se je, da so bili to ljudje, ki jih je boljševiška GPU postreljala in tam zakopala. V večini slučajev so bili ti ljudje Azerbejdžanci in Kavkazi, ki so se pred 20 leti preselili iz Sovjetije v Iran. Danes ne morejo niti domačini-Iranci kot posamezniki na cesto, ravno tako pa so tudi v nevarnosti, če sami spijo po svojih stanovanjih. Teror boljševikov v Iranu, ki so ga Angleži prepustili boljševikom, prekaša vse meje krvolčnosti.

* Polovico vseh avtomobilov bodo v Zedinjenih državah vrgli med staro železje, ker primanjkuje surovin. Pomanjkanje železa se je v Zedinjenih državah tolikanj poostriilo, da bodo po najnovejših vesteh iz Amerike v prihodnjih 30 mesecih vrgli polovico v obratu stoječih avtomobilov med staro železje. Ze sedaj zbirajo stari material na 20.000 avtomobilskih »pokopališčih«, da ga bodo lahko pretopili za vojno industrijo.

* »Lačni smo«. V senatu države Kuba v Havanni so nedavno imeli razpravo o druginji. Sredi te razprave je padlo z galerije na stotine letakov z napisom »Lačni smo, dol s špekulanti, hočemo cenenege riž«. Vladi je bila ta demonstracija sila neprijetna. Ko je policija hotela odstraniti demonstrante, se je izkazalo, da so bili to sami kubanski policisti v civilu. Kuba je sedaj vsa v krempljih Rooseveltove imperialistične vlade, ki se niti ne zmeni za druginjo in pomanjkanje živil na Kubi, ki je sicer po naravi ena izmed najrodovitnejših in najbogatejših pokrajin.

* Severoameriška oporišča v Eritreji. V bivši italijanski Eritreji, ki so jo v teku te vojne zasedli Angleži, so si Amerikanci uredili svoja oporišča. Ta oporišča je nedavno pregledal šef ameriške vojaške misije v Kairi, Maxwell. Baje bodo v Masaul in v Asmari odkladali ameriški vojni material.

* V Burmi so Japonci povzročili sledeče angleške izgube: 6500 padlih in 420 ujetnikov. Plen znaša 2000 motornih vozil, 15 tankov, 12 oklopnih avtomobilov, 11 topov, 1326 lahkih in težkih strojníc, 54 možnarjev, 28 brzostrelnih topov, 21.385 barelov bencina, 57 lokomotiv, 570 vozil in 34 ladij.

* Razmere na otoku Cipru. Na otoku Cipru so Angleži prepovedali vsak izvoz časopisov. Le edini grški list, ki je pod angleško kontrolo, se lahko izvaža v Egipet. Angleži izvajajo na otoku celo vrsto obrambnih ukrepov. Večina čet na otoku je iz Indije.

* Veleposlanik Dino Alfieri — član Velikega sveta fašistov. Mussolini je imenoval Italijanskega veleposlanika v Berlinu, Dino Alfieri-ja, za dobo treh let, članom Velikega sveta fašistov.

* Kaj bomo dali za zbirko stare obleke in predenine 1942? V današnji številki našega lista prinašamo oklic gospodarskega ministra Funka k zbirki stare obleke in predenine 1942. Da bodo vedeli čitatelji, kaj se bo zbiralo v času med 1. in 15. junijem, navajamo sledeče predmete: Obleke vseh vrst, jopiče, telovnike, plašče, klobuke, stare volnene predmete, platnene stvari, svilo, umetno svilo, juto, konopljo, neuporabno perilo, kravate, nogavice, zastave, ostanke sukna, nadalje vse cunjice iz sukna in platna, četudi so raztrgane, zamazane, zaoljene itd. Take stare stvari se bodo našle pač v vsakem gospodinjstvu.

* Prvi ljudje na vrhu Aconcague. Neki poročnik in trije vojaki argentinske vojske so nedavno splezali kot prvi ljudje v zgodovini človeštva na vrh gore Aconcagua (7040 m).

* Tudi na Švedskem bo tobak na karti. Ker se opaža na Švedskem že dalje časa občutno pomanjkanje tobaka, bodo s 1. junijem uvedli karte za kupovanje tobačnih izdelkov.

* 1391 sovražnih letal so Nemci in Italijani zbili v času od septembra 1941 do sredine maja 1942 v področju Sredozemskega morja. Nemci sami so jih zbili 588. Od teh jih je bilo v letalskih borbah sestreljenih 378. Nadaljnjih 62 letal je zbila nemška protiletalska artilerija, 148 pa jih je bilo na tleh uničenih. Italijanske letalske sile so v istem razdobju sestrelile 803 sovražnih letal v zraku in deloma na tleh. Skupno število zbitih in uničenih letal znaša potemtakem 1391.

* Rušdi Aras odide kot turški veleposlanik v Moskvo. Kakor poročajo nemški listi, je sklenila turška vlada postaviti bivšega londonskega veleposlanika Rušdi Arasa za veleposlanika Turčije v Moskvi. Dr. Rušdi Aras se nahaja trenutno v Ankari. Kakor znano, je bil svojčas pod Kemal Atatürkem zunanji minister Turčije.

* Židje so ponarejali ameriške znamke. Ameriška policija je pred kratkim aretirala šestero židov, ki so ponarejali novo poštno znamko v prid narodne obrambe. Ponarejevalci so »prodali« takih znamk v vrednosti 50.000 dolarjev.

* 1300 mož španske Modre divizije, ki se na vzhodni fronti tako vzgledno bori proti boljševikom, je odšlo nedavno nazaj v Španijo, ker jih bodo nadomestili novi prostovoljci.

Racionalizacija v oboroževalnem gospodarstvu. Koncentracija vseh gospodarskih sil za doseg končne zmage zahteva združitve in izravnavo vseh uradov, ki so vključeni v oboroževalno gospodarstvo, in sicer pod enotnim vodstvom. Da bi se ustvarilo udarnost, odgovarjajočo menjajočim se potrebam oboroževalne organizacije, je šef vrhovnega poveljstva oborožene sile stavil dele njemu podrejenega oboroževalnega urada na razpolago državnemu ministru za oborožitev in municijo Speer-u. Za šefa novega oboroževalnega urada pri ministru za oborožitev in municijo je bil imenovan general infanterije Thomas, ki ostane tudi za naprej šef vojno-gospodarskega urada pri vrhovnem poveljstvu oborožene sile. Oboroževalni inspektorji in oboroževalne komande, čijih pooblastila in naloge so bile razširjene, dobijo s tem značaj podružnic ministrstva za oborožitev in municijo. V tem smislu so oboroževalnemu uradu podrejena oblastva.

* Angleški kralj Jurij je nedavno inspiciral »zračne čete«, t. j. nove edinice, v katerih se nahajajo jadralni letalci, padalci in druge specialne čete.

* Kitajski general Hsu Tsu Kuan, ki se je s svojimi 5000 vojaki doslej boril za maršala Čangkajskega, se je pretekli ponedeljek postavil na japonsko stran.

* Posadke petrolejskih ladij zahtevajo v Ameriki spremstvo vojnih ladij. Kakor poročajo iz Amerike, nočejo posadke petrolejskih ladij severoameriške trgovske mornarice oditi na krov, četudi jih vabijo s pravičnimi plačili in zavarovanji. Posadke nočejo odpremiti teh ladij iz pristanišč, ako se jim ne jamči spremstvo vojnih ladij. V trgovski mornarici je nastalo vsled tega veliko vznemirjenje, ki ga povečuje še okolnost, da ameriške oblasti odkrito izjavljajo svoje pomisleke glede hitre odprave nevarnosti, ki jo predstavljajo nemške podmornice. Kakor znano, križarijo te podmornice že par mesecev neprestano v Karibijskem morju ter v drugih ameriških vodah.

* Kalif Španskega Maroka v Madridu. Na binkoštni ponedeljek se je pripeljal v posebnem dvornem vlaku iz Algecirasa kalif ali sultan Španskega Maroka na obisk h kaudilju generalu Francu. Kalif je prvič po državljanski vojni v Spaniji posetil Spanijo. Na kolodvoru Atocha v Madridu so mu pripravili slovesen sprejem. Ves kolodvor je bil v španskih in marokanskih zastavah. Kalifa je v imenu vlade sprejel in pozdravil zunanji minister Serrano Suner. V kalifovem spremstvu so se nahajali Visoki komisar general Orgaz, emir Mulej Mohamed in veliki vezir Maroka. Po svečanem pozdravu se je kalif podal v palačo ministrskega predsedstva, ki mu je bila dana za časa njegovega bivanja v Madridu na razpolago. Od kolodvora do rezidence so napravili kalifu madridske garnizijske čete v paradnih uniformah špalir. Ves sprejem je dokaz prisrčne povezanosti med Spanijo in marokanskim protektoratom, obenem pa tudi hvalečnosti Špancev za vojno pomoč, ki so jo dajali Marokanci v bojih z rdečimi tolovaji.

* Čangkajskovo letalstvo skoro popolnoma uničeno. V zadnjih tednih so Japonci tako intenzivno bombardirali letalske baze maršala Čangkajskega, da je zgubil skoro vse svoje letalstvo. Japonci krogi računajo, da ima Čangkajšek sedaj samo še kakih 80 do 90 letal. Baje je Čangkajšek zgubil največji del svojih aparatov na fronti v Burmi, kjer so uporabili zlasti aparate tipa Curtiss.

* Havajski ognjenik bruha lavo. Na otoku Havaj je začel bruhati lavo znani vulkan Maunaloa, ki ogroža mesto Hilo. Ze dva tedna teče ognjena lava z dnevno brzino dveh milj proti mestu. Ameriška letala bombardirajo lavo, da bi tako ustavila njen tok.

* Pomen inicijative v pomorski vojni. Bivši poveljnik japonske vojne mornarice, admiral Suecugu, je imel nedavno razgovor s tokijskim dopisnikom lista »Il Popolo d'Italia«, in sicer v zvezi z javljeno potopitvijo ameriške bojne ladje razreda »Maryland« po italijanski podmornici »Barbarigo«. V začetku svoje izjave je dejal admiral, da je inicijativa popolnoma spremenila tehniko pomorskega vojskovanja. Sile Trojnega pakta so spoznale to resnico, nasprotniki pa ne. Številčna premoč v tonaži še ne pomeni nadmoči na morju. Uničujoči udarci nemških in italijanskih podmornic v ameriških vodah so najboljši dokaz, da nasprotnik nima kljub toliki tonaži skoro nikake kontrole in da nima niti v lastnih vodah relativne varnosti. Ofenzivno letalstvo in pomorsko orožje sta spremenila bojno tehniko pomorskih bitk.

* Amerika je podobna velikemu hlebu sira, ki ga izjedajo miši od znotraj na zunanje. Pravkar se je vrnil iz Amerike bivši njujorški dopisnik lista »Corriere della Sera«, ki je natančno opisal dogodke in razpoloženje v Ameriki pred in po izbruhu vojne z Japonsko. Dopisnik je prepričan, da bo Amerika premagana radi pomanjkanja duhovnih sil, zlomljivosti notranje fronte, predvsem pa radi korupcije. Amerika še ni niti šest mesecev v vojni in že se vrstijo škandali in prevare v okviru milijard, ki jih trošijo za vojskovanje. Tako je Amerika podobna velikemu hlebu sira, ki ga miši izjedajo iz sredi v smeri proti skorji. Skorja se zdi še trda dovolj, toda v notranjosti bodo miši opravile svoje delo. Notranja fronta je v Ameriki slaba točka situacije, v njej pa se nahaja klica neizogibnega poraza.

* Novo nemško orožje. Na vzhodni fronti uporablja nemška vojska novo vrsto orožja. Prvo poročilo o učinku tega orožja čitamo v berlinskem »Lokal-Anzeiger-ju«. Vojni dopisnik poroča v tem poročilu sledeče: »Posebno orožje naše artilerije razširja med boljševiki besnost in strah. Trupla zadetih sovjetskih armistov vrže do trideset metrov daleč v zrak. Kakor so pozneje izpovedali ujeti sovjeti, je velik del vojakov, ki so dospeli v strelno območje tega topa, zblaznelo.« To poročilo sicer še nič ne pove o značaju tega novega orožja, pač pa je zanimiva pripomba glede učinka. V zvezi z vprašanjem novega orožja je v ostalem treba pripomniti, da so priznali sedaj tudi že sovjeti, da nemška vojska ne uporablja prepovedanih plinov.

* Sabotaža v Indiji. Muslimanski uporniki Indije so nedavno povzročili iztirjenje takozvanega Pandžab-ekspresa. To se je zgodilo 200 kilometrov vzhodno od mesta Karači. 22 oseb je našlo smrt pod ruševinami vagonov.

* Madžarski ministrski predsednik Kalay, ki je začasno vodil tudi posle zunanjega ministrstva, je bil po državnem upravitelju Hortyju postavljen dokončno tudi za zunanjega ministra Madžarske.

* Smola pri turških pomorskih manevrih. V Marmarskem morju so imeli Turki nedavno svoje pomorske vaje. Turška bojna ladja »Javuz« (bivša nemška »Göben«) je izstrelila neko granato, ki je padla v carigrajsko predmestje Akšaraj. Dve osebi sta bili ubiti, 19 pa jih je bilo ranjenih.

* Italijanska podmornica »Barbarigo« je potopila ameriško bojno ladjo razreda »Maryland« (32.000 ton). Pretekli petek je sporočilo italijansko vrhovno poveljstvo v posebnem poročilu, da je podmornica »Barbarigo« dne 20. t. m. ob 2. uri 50 minut rimskega časa napadla zapadno od otoka Fernando de Noronha neko ameriško vojno brodovje, ki je plulo v smeri proti jugu. Podmornica, ki ji poveljuje korvetni kapetan Enzo Grossi, je najprej spustila mimo ameriške rušilce, nato pa je oddala salvo torpedov proti bojni ladji razreda »Maryland«, in sicer iz bližine par sto metrov. Bojna ladja je bila zadeta na pramcu in se je takoj potopila. Poveljnik Enzo Grossi je bil radi tega sijajnega čina imenovan za fregatnega kapitana. Gre za eno izmed sledečih bojnih ladij: »Maryland« (31.500 ton), »West Virginia« (31.800 ton) in »Colorado« (32.500 ton). Vsaka od teh bojnih ladij je oborožena z osmerimi veletopovi po 40 centimetrov premera. Vsaka od teh bojnih ladij razreda »Maryland« ima razen tega 12 dvanajstcentimetrovskih topov, 4 petcentimetrovskih topov, 8 protiletalskih topov po 12 in 11 takih topov po štiri centimetrov kalibra. Vsaka ladja ima poleg tega na krovu po tri letala in 1400 mož posadke.

* V Iranu kontrolirajo sovjeti policijo. Po poročilih, ki so prispela iz Teherana, preko Trapecunta, so sovjeti v zasedeni državi Iran prevzeli kontrolo nad vso policijo. Sedaj imajo priliko, vse tiste ljudi, ki se boljševikom iz političnih razlogov ne dopadejo, na podlagi raznih ovadb poslati v koncentracijska taborišča. V iranskem parlamentu je bilo že par interpelacij glede aretacij in internacij nedolžnih ljudi v koncentracijskih taboriščih.

* V Kanadi so razširili vojaško obveznost. Kanadska vlada je izdala dekret, ki pravi, da se imajo vsi moški od 16. do 65. leta vojaško izvežbat.

* Ameriške čete v Gibraltarju. Prejšnji teden je prispel v Gibraltar v spremstvu treh angleških rušilcev transport 3000 ameriških vojakov. Ni še znano, ali so ti vojaki določeni za Gibraltar ali bodo nadaljevali svojo vožnjo kam drugam.

* Ceste brez prahu na Slovaškem. Slovaška namerava v letih 1942—1949 zgraditi 1340 kilometrov cest brez prahu. V svrhu izvedbe tega načrta bo vlada dovolila vsako leto 250 milijonov slovaških kron.

* Kovina volfram, ki jo potrebujejo za pretopitev jekla visoke trdote, je v Angliji glede cen silno poskočila. Te kovine primanjkuje v toliki meri, da je oskrbovalni minister izdal nalog, naj stroje, čijih jeklo vsebuje volfram, stavijo vladi na razpolago za pretopitev. Baje si ne obe-tajo mnogo od te akcije. Vsekakor je značilno, da Angležem primanjkuje dragocenih kovin za vojno industrijo.

* Novi nemiri v Transvaalu (Južna Afrika). V zadnjih tednih so nastali v Transvaalu (Južna Afrika) novi nemiri. Zlasti v Johannesburgu in na vzhodni višini so beležili številne sabotažne akte. Skupine oboroženih Burrov, zakletih sovražnikov Angležev, so napadle več pošt-nih uradov ter prekinile telefonski promet. Neko pošto so z ročnimi granatami popolnoma uničili. Prišlo je tudi do odkritih in ostrih spopadov med policijskimi četami in Buri.

* Židje bodo morali v Italiji opravljati javna dela. Rimski prefekt je odredil, da se morajo do 10. junija javiti vsi židje obojega spola od 18. do 55. leta v svrhu izvedbe javnih del. Kdor bi se protivil, bo aretiran ter postavljen pred vojno sodišče.

PK-U-Boot-Waffe (Sch.)
torpedierter USA-Tanker in Flammen.
Amerikanischer Tanker kurz nach der
Torpedierung durch ein deutsches U-Boot.
Gewaltige Rauchwolken steigen aus dem
brennenden Tanker empor, während die
Männer vom Turm des deutschen
U-Bootes den Untergang des Schiffes
beobachten.

* **Turška vlada** je predložila nedavno parlamentu predlog, ki predvideva nov kredit v znesku 30 milijonov turških funov za opremo turške suhozemne vojske.

* **Hoover se zavzema** za Roosevelta. Bivši prezident Zedinjenih držav, Herbert Hoover, je izjavil nedavno pred svetom narodne konference industrialcev, da potrebuje Roosevelt diktatorična pooblastila na polju gospodarstva, če hočejo Zedinjene države zmagati. V svrhu uspešnega totalnega vojskovanja je potrebno »fascistično gospodarstvo«. Dokler bo trajala vojna — tako je dejal Roosevelt — bo gospodarska svoboda vedno manjša.

* **»Proste roke za Sovjetsko Unijo v Evropi.«** Nedavno je imel ameriški državni ožilec A. W. Milbank na nekem zborovanju, ki so mu prisostvovali tudi številni Rooseveltovi ministri in generali, jako tesen govor, zahtevajoč za Sovjetsko Unijo proste roke v Evropi. Milbank je izjavil, da rabijo boljševiki dostop do odprtih luk, kar je glavni cilj moskovskih oblastnikov. Kakor Roosevelt in Churchill, je tudi Milbank za to, da se naj Evropo izroči moskovskim krvnikom. Na omenjenem zborovanju je pa govoril tudi Davies, bivši ameriški veleposlanik v Moskvi. Davies je pretakal krododilske solze, češ, da je padlo že dva in pol milijona sovjetskih armistov. S tem je moral priznati, da je osvobodilna vojna Evrope nadvse uspešna.

* **Argentinijska** je slovesno proslavila narodni praznik svobode in neodvisnosti. Argentinijska je na binkoštni pondeljek proslavila svečano dan svoje svobode in neodvisnosti, katero si je priborila pred 132 leti na bojišču. Argentinijska je trdno odločena, to priborjeno svobodo odločanja in suverenosti vzdrževati tudi v bodoče. Ze 25. maja se je vršil slovesni Tedeum v katedrali v Buenos Airesu. Zvečer se je vršila gala-predstava v državni operi. Führer je iz glavnega stana brzojavno čestital podpredsedniku Argentinijskega Castilla k državnemu prazniku.

* **Republika Čile** ostane slej ko prej nevtralna. Čilenski zunanji minister je pred par dnevi izjavil, da bo čilenska vlada z vsemi sredstvi vzdrževala svojo politiko stroge nevtralnosti in nevmešavanja v sedanji spor narodov.

* **Nič več privatnega avtomobilskega prometa v Angliji.** Počeniš z 20. junijem bodo v Angliji ustavili ves privatni avtomobilski promet. Pa ne morda radi prevelikih zalog bencina in mazilnega olja...

* **»Za ameriški narod bo prišlo hudo prebujenje.«** Tako filozofira velik japonski list »Jomiuri Simbun«, ki pravi, da se bo ameriški narod nekega dne prebudil v hudem razpoloženju, ko bo doznal za prave izmere stalnih porazov, ki jih Roosevelt krčevito prikriva Amerikancem. Tudi

umetni optimizem, ki ga skuša razširjati prezident Roosevelt, ne more trajno premotiti ameriškega naroda. Poleg težkih izgub v Pacifiku so ogromne izgube, ki jih povzročajo nemške podmornice v Karibijskem morju in v Atlantiku, le prevelike.

* **Nervoznost v Avstraliji.** V Avstraliji imajo oblasti velike skrbi glede »stabilnosti notranje fronte«. Kakor poroča Reuters iz mesta Sydney, so našle oblasti tamkaj načrte, po katerih naj bi se pobilno vodilne avstralske osebnosti ter izvedle sabotažne akte proti važnim točkam dežele. 20 oseb je bilo interniranih. Kakor zatrjujejo, gre za člane neke organizacije, ki hoče v slučaju japonske invazije stopiti v zvezo z japonskimi oblastmi.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE K 16/3/1942.

Bezug von Käse

Mit Rücksicht auf die angespannten Transportverhältnisse wird es nicht möglich sein, die für die Belieferung der auf Käse und Quark lautenden Einzel-Abschnitte der Reichsfettkarten 36 notwendigen Käsemengen in allen Gebieten der Untersteiermark rechtzeitig zur Verfügung zu stellen. Aus diesem Grunde wird die Gültigkeit der auf Käse und Quark lautenden Abschnitte der Reichsfettkarten 36 bis 14. Juni 1942 in der Untersteiermark verlängert.

Die Stammabschnitte der Reichsfettkarten 36 sind von den Versorgungsberechtigten erst bei Behebung der Lebensmittelkarten für die 38. Zuteilungsperiode abzugeben, weil die Einzelabschnitte nur in Verbindung mit dem Stammabschnitt Gültigkeit haben.

Graz, den 23. Mai 1942.

811

Im Auftrag: gez. Dr. Artner.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, mastno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 11. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavni poštini znamkah. Najnižja cena malemu oglasu je 1 Reichsmarka

Razno:

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovec) kupuje vsako količino Alojs Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 507

Übernahme jeden Dienstag zur bestmöglichen Verwertung:

Schlachtvieh aller Art

am Schlachthof in Marburg (Drau). — Josef Leitner, Viehhandels-Agentur, Marburg (Drau), Schlachthof. 739-1

Proteze, aparate za oporo, pasove za kile, telesne obveze, gumijaste nogavice in vložke za ravna stopala izdelujejo Spezialwerkstätten für Prothesen u. Bandagen F. EGGER, Marburg (Drau), Mellingerstraße 3. 762-1

Košnjo več oralov dam v akord. Kramberg, Götsch, Burgstall. 801-1

Iščem krojaškega mojstra

ki bi vzel vajenca z vso oskrbo. Belwitsch-Plochl, Sentschag 13, Jurschitz bei Pettau. 802-1

Zamenjam električni motor za bencinskega (6 K.S.), Josef Krainz, Marburg, Josefstraße 29. 784-1

Kupim:

Iščem žago

za takojšen nakup ali najem. Ponudba na upravo lista pod »25781«. 783-1

Predam:

Prvovrstne

simentalske krave,

visoko breje, so na prodaj pri gostilni Wlachowitsch, Nutzviehhandlung Friedrich, Kalsdorf. 797-4

Frankenbad bei Rann-u

najbolj vroče terme na
Spodnjem Štajerskem —
59 stopinj Celzija

otvarja sezono dne 1. junija

Cene sob RM 1.50 do RM 3.—.
Popolna oskrba od RM 3.20 naprej.
Pavšalne kure od 10 dni naprej RM 65.—.
Pavšalne kure od 20 dni naprej RM 117.—.

V pavšalnih cenah je zapopadeno: stanovanje,
hrana, kopelj in zdravniška preiskava.

Kopališče leži v pokrajinsko prekrasni okolici
sredi naravnega parka brez vsakega prahu ter
nudi že po svojem položaju preveč razdraženim
živcem siguren oddih in okrevanje.

Radioaktivna hipertermia je znana glede izrednih
zdravilnih uspehov pri vseh revmatičnih boleznih,
zlasti pa pri ischiasu, visokem krvnem pritisku in
pri ženskih boleznih.

Protiindikacije so srčne in pljučne bolezni.

Vprašanja je nasloviti na

„Graf Attemsische Gutsverwaltung Rann“

Telefon Rann 2

Telegram na naslov „Attems Rann“

Postaja brzih vlakov Rann (Save) in Brückl (Dobova)

092

Prodam

dobro idočo žepno uro

Krom-Nikelj, malo rabljeno, za RM 75.—.
Sewer Johann, Kopreinitz bei Reichen-
burg. 780-4

Mlatilno garnituro

samovož, 6 PS, prodam za RM 6.500.
Pojasnila daje Franz Schnidaritsch, Ober-
radkersburg. 781-4

Prodam skoraj novo

ročno mlatilnico

pripravno tudi za motorni ali vitelni po-
gon za 150.— RM. Lach Ludwig, St. Ni-
kolai 31, Post Kötsch. 776-4

Prodam klarinet

za 30 RM in gramofon s ploščami za
80 RM. Ladislaus Fraß, Jakob in d. B.
786-4

Prodam kompletno žago

na vodni pogon z novo prestavljivo stav-
bo vred. Wertschko, Drauweiler, Mar-
burg, Dammgasse 22. 792-4

Prodam

točilni stroj

za med ter več dunajskih čebelnih panjev.
Ferk Theresia, Wörtitschberg 53, Kun-
gund. 789-4

Parno lokomobil 10 HP

z veliko mlatilno omaro in elevatorjem
prodam za 1500 RM. R. W. Lippitt Guts-
verwaltung, Turnisch bei Pettau. 777-4

Služba išče:

Suche Stelle als Portier

oder Nachtwächter. Araus Max, Sovodne
Nr. 6, Schönstein. 777-5

Gospodinja srednjih let išče mesto,
najraje na deželi, tudi na
večjem posestvu. Ponudbe na upravo pod
»zanesljiva moč«. 774-5

Iščem službo skladiščnika

ali kaj podobnega. Bil sem 19 let oskrb-
nik in skladiščnik v sanatoriju na Wurm-
berg-u. Georg Zawjalow, Wurmberg bei
Pettau. 798-5

Naroči „Štajerskega Gospodarja“!

Službo dobi:

Wachmänner für die besetzten Gebiete
im Westen gesucht. In
Betracht kommen in erster Linie Rentner,
Pensionisten und einsatzfähige Invalide,
sowie auch Arbeitskräfte, welche nicht in
einem festen Arbeitsverhältnis stehen. Be-
werber, welche bereits in einem kriegs-
wichtigen Arbeitsverhältnis stehen oder
dafür in Frage kommen, scheiden aus.
Unbescholtenheit ist Voraussetzung. An-
fragen sind an die zuständigen Arbeits-
ämter zu richten. Nähere Auskünfte durch
die Dienststelle in Graz, Sackstraße 27,
Tel. 42-42, Thiel Rudolf, Werbeleiter. 424-6

Zakonski par išče

dekle. Ponudbe na upravo pod »Nemška
družina Marburg«. 810-6

Pridno služkinjo vajeno vsega dela,
ki pomaga tudi v kuhinji, se takoj sprej-
me. Predstaviti se je v kavarni Viktring-
hof, Marburg, Viktringhofgasse 30. 672-6

Pomočnico začetnico za foto-trgo-
vino sprejemem. — Foto-
Kieser, Marburg (Drau), Viktringhofg. 30.
741-6

Prodajalko zanesljivo, dobro raču-
narico, katero bi uvedel
v fototrgovino, takoj sprejemem. — Photo
Kieser, Marburg (Drau), Viktringhofg. 30.
742-6

Melker oder Kuhknecht

der melken kann, wird mit Verpflegung
und Bezahlung aufgenommen. Gutsver-
waltung Straßenhofen, Platsch, — Post:
Ober Kunigund bei Marburg-Drau. 751-6

Vajenca sprejemem

Franz Ambrosch, Bau- und Galanterie-
spenglerei, Drauweiler, Zwettendorferstraße
Nr. 2, Marburg/Drau. 796-6

Sprejemamo hranilne vloge, dajemo posojila in kredite

Ce rabite nasvet, potem se obrnite na naše podružnice v Windischgraz,
Windischfeistritz, Mahrenberg in Gonobitz ali pa na upravnike naših
poslovalnic v Pöltschach - Karl Sima, trgovec, Hölldorf 25 — Rast -
Ferdinand Oswald, gostilničar, Rast 20 in Zellnitz a. d. Drau - Johann
Lipar, gostilničar, Zellnitz a. d. Drau 5 5370

STADT- UND KREISSPARKASSE
HAUPTANSTALT - MARBURG A. D. DRAU. HERRENGASSE 36

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

Hipoteke na posestva
po mestih in na deželi

CILLI, Postfach

Občinska posojila

Naselitvena posojila

Reichsgau jamči za vse obveze zavoda

Zanesljivo, pridno natakarico

in dekle za kuhinjska in druga dela sprejme Vollgruber, Marburg, Hindenburgstrasse 17. 795-6

Sprejmemo šivilje

s takojšnjim nastopom. Wäschefabrik Hido, Lang & Lichtenöcker, Cilli-Unterkötting. 800-6

Sprejemem takoj fanta

ki ima veselje do vrtnega dela. Vrtnarstvo Ranner Konrad, Marburg, Gornikgasse 7. 788-6

Gospodinjo za srednje vinogradno posestvo iščem. Nastop čimprej. Služba stalna. Ponudbe pod »Zanesljiva« na upravo. 787-6

Gospodinjsko pomočnico

z znanjem nemščine za moderno stanovanje takoj sprejemem. Vprašati pri Lindemann, Hotel Meran, Marburg. 790-6

Dekle za poljska in kuhinjska dela sprejme Hotel »Henke«, Tüf-fer. 794-6

Pridno služkinjo

sprejemem. Vprašati pri Buchhandlung Scheidbach, Marburg, Herrengasse 28. 793-6

Prvovrstne simentalske

breje **krave**

in krave s teleti so na prodaj od sobote, dne 30. maja, dalje pri gostilni Wlachovitsch, Marburg/Drau, Prach, Nutzviehhandlung Wildon. 791-1

OGLAŠUJTE!

Bueg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Der Terra-Film:

„Himmelhunde“

MALTE JAEGER
WALDEMAR LEITGEB
JOSEF KAMPER

Für Jugendliche zugelassen! 809

Tapetniškega vajenca

sprejemem. Marburg (Drau), Luthergasse Nr. 2. (Stanovanje: Hotschewargasse Nr. 4 bei Triesterstraße.) 775-6

Sprejemem žensko moč

srednjih let za gospodinjstvo na 7 oralo velkem posestvu. Plača po dogovoru osebno ali pismeno. Naslov v upravi. 803-6

Sprejemem čevljarskega pomočnika

Mastnak, Gartengasse 8, Marburg. 799-6

Sprejemem takoj deklo

Bäckerei Sehasl, Lembach 23, bei Marburg. 806-6

Frizerskega pomočnika(co)

(začetnico) sprejme Salon Aug. Koschar, Lembacherstraße 24, Brunnndorf bei Marburg. 805-6

Hlapca poštenega in pridnega vzajemem takoj v službo. Dobi dobro hrano in mesečno plačo. Johann Schunkowitsch, Naraple, Post Monsberg. 769-6

Pozor Iščem krojače, ki bi sprejeli tedensko nekaj komadov dela na dom. Sprejemem tudi krojače za male in velike komade. Max Sabukoschek, Cilli, Ringstraße 2. 808-6

Šofer II. in III. klase išče službo. Naslov v upravi. 807-5

Ženitve - Dopisi:

V svrhu ženitve

iščem gospodično

od 30 do 35 let, prijetne zunanosti, katera ima sposobnosti in veselje do vodstva dobro vpeljane obrti, združene z gostilno in kmetijo. Dopise s sliko, ki se vrne, na upravo lista pod »Zukunft I«. 702-7

Dva 22-letna fanta

želita v svrhu ženitve spoznati dve gospodični po možnosti črne in visoke postave. Ponudbe na upravo pod »Jesenz«. 779-7

Železničar želi spoznati v svrhu ženitve gospodično ali vdovo srednjih let. Resne ponudbe na upravo pod »Zvestoba«. 778-7

Fant s stalno službo,

značajan, tih, sin posestnika in gostilničarja, po poklicu mizar in pleskar, želi spoznati v svrhu ženitve hčerko gostilničarja ali značajno in pošteno natakarico z nekaj gotovine in znanjem nemščine. Resne ponudbe s sliko na upravo pod »Značajna«. 782-7

Gospod srednjih let

želi v svrhu ženitve znanja s kmečkim dekletom istih let poštene prošlosti. Ponudbe na upravo lista pod »Sreča«. 804-7

Stalno kupujem

proti gotovini vsa

zdravilna zelišča,
cvetje in korenike.

Walter Gremse,
Kräutergrosshandlung

Graz, Gartengasse 22

Spodnještajerci! Organizacija Steirischer Heimatbund
Vam olajšuje uk nemščine!